

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ХІРУРГІЇ №1 З ПІСЛЯДИПЛОМНОЮ ПІДГОТОВКОЮ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана Котюжинська

“ ” _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

для інтернів-хірургів

Тривалість – 33 місяців (5148 годин).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 9 місяців (1404 години), три місяці щорічно (*перший рік – 3 міс., другий рік – 3 міс., третій рік – 3 міс.*).

Практична частина: (бази стажування) 24 місяці (3744 год.)

Лекцій - 150 год

Семінарських занять - 434 год

Практичних занять – 784 год

Базовий та річний

підсумковий контроль

знань - 18 год

Іспит - 18 год

Всього - 1404 год.

м.Одеса – 2022 р.

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ

*Розроблена на підставі наказу Міністерства охорони здоров'я України
від 14 липня 2022 року № 1219*

Галузь знань: 22 "Охорона здоров'я"
Складник освіти: післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність: Хірургія
Попередня освіта: Ступінь магістра за спеціальністю
222 "Медицина"

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургії №1 з післядипломною підготовкою
Протокол № 1 від "29" серпня 2022р.

Завідувач кафедри д.мед.н.професор _____ Володимир Грубнік

Програма затверджена методичною комісією по післядипломному навчанню
« 31 » 08. _____ 2022 року. Протокол засідання №1

Декан факультета післядипломної підготовки _____ Костянтин ШЕВЧЕНКО-БІТЕНСЬКИЙ

ВСТУП

Програма підготовки в інтернатурі з хірургії - єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом, який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма базується на сучасних наукових результатах і засадах доказової медицини у сфері хірургії. Програма забезпечує набуття та вдосконалення високого рівня знань та професійних навичок з питань діагностики та лікування основних хірургічних захворювань, оволодіння і засвоєння основних хірургічних навичок та етапів операційних втручань.

Передбачає стажування і проходження практики у хірургічних центрах за кордоном. Орієнтована на застосування спеціальних інформаційних технологій з метою оптимізації і підвищення ефективності діагностичного і лікувального процесу. Формує фахівців з новим клінічним мисленням, стратегічним стилем, здатних генерувати інноваційні технології, викладати, проводити дослідження у сфері надання хірургічної допомоги.

Інтернатура є обов'язковою формою первинної спеціалізації осіб за лікарськими спеціальностями для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста з метою присвоєння звання "лікар-спеціаліст".

Програма підготовки в інтернатурі з хірургії триває три роки та складається з двох частин: освітньої та практичної.

Підготовка лікарів-інтернів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі програми підготовки в інтернатурі, та навчальних планів, затверджених Вченою радою закладу вищої освіти.

За період підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни повинні оволодіти компетенціями, знаннями та навичками, які визначені індивідуальним навчальним планом та програмою підготовки в інтернатурі.

I. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 "Охорона здоров'я"
Складник освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Хірургія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Ступінь магістра в галузі знань 22 "Охорона здоров'я" за спеціальністю 222 "Медицина"
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 "Про затвердження Положення про інтернатуру", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначається в діапазоні від "А" до "С": А: Має знання, описує. В: Асистує. С: Виконує під наглядом.
Обсяг програми	Тривалість підготовки в інтернатурі: 33 місяці (5148 годин) (171,6 кредитів ECTS). Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 9 місяців

	(1404 години, 46,8 кредити ECTS), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік). Практична частина: (бази стажування) 24 місяці (3744 год., 124,8 кредити ECTS.)
--	--

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 33 місяці (5148 годин).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 9 місяців (1404 години), три місяці щорічно.

Практична частина: (бази стажування) 24 місяці (3744 год.)

Рік навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
Другий	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	Б	Б	Б	В
Третій	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Примітка:

Б - (практична частина інтернатури) проводиться на базі стажування лікарів,

К - (освітня частина інтернатури) проводиться в закладі вищої освіти,

В - відпустка.

III. ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі надання екстреної та планової хірургічної допомоги, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог
ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)	ЗК 1. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою.
	ЗК 2. Здатність навчатися та самонавчатися.
	ЗК 3. Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою.
	ЗК 4. Здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 5. Здатність діяти на підставі етичних суджень.
	ЗК 6. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
	ЗК 7. Здатність застосовувати знання на практиці.
	ЗК 8. Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
	ЗК 9. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
	ЗК 10. Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
	ЗК 11. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК 12. Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.
ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ПК)	ПК 1. Знати організацію планової та невідкладної допомоги населенню країни (загальні питання), організацію роботи в хірургічному відділенні і в кабінеті поліклініки, перев'язочній, операційній.
	ПК 2. Знати організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями.
	ПК 3. Знати основні питання клінічної анатомії.

ПК 4. Знати нормальну фізіологію систем організму, етіологію та патогенез хірургічних захворювань.
ПК 5. Орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекції.
ПК 6. Інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
ПК 7. Знати питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень.
ПК 8. Знати основи фармакотерапії (зокрема антибіотикотерапії та гормонотерапії), основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії.
ПК 9. Знати клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, терапевтичною) патологією.
ПК 10. Знати основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу та інших параклінічних методів.
ПК 11. Знати основи дієтології.
ПК 12. Знати питання специфічних хірургічних інфекцій (правець, сказ тощо).
ПК 13. Знати основи післяопераційної реабілітації та положення про тимчасову та стійку втрату працездатності.
ПК 14. Вміти провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого.
ПК 15. Визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, прокоментувати їх результати.
ПК 16. Вміти чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг реанімаційних заходів.
ПК 17. Вміти надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова коніотомія/трахеостомія, зупинка зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції).
ПК 18. Визначити показання для госпіталізації за профілем та організувати її.
ПК 19. Провести диференційну діагностику захворювання у дорослих та дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів.
ПК 20. Вміти обґрунтувати тактику консервативного та операційного лікування хворих з хірургічними захворюваннями.
ПК 21. Вміти обґрунтувати показання до проведення операції з урахуванням стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболення.
ПК 22. Вміти визначити групову і резус-приналежність крові, проводити проби на індивідуальну сумісність, переливати компоненти крові та кровозамінні розчини, діагностувати гемотрансфузійні ускладнення та застосовувати заходи боротьби з ними.
ПК 23. Вміти застосувати принципи післяопераційного лікування хворих.
ПК 24. Вміти своєчасно діагностувати і лікувати післяопераційні ускладнення.

IV. ЗМІСТ ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПОНЕНТ OСBІTНЬO-ПPOФЕСІЙНОЇ ПPOГPAМИ ІНТЕРНАТУРИ З "ХІРУРГІЇ"

Курс 1	Організація хірургічної допомоги населенню на сучасному етапі 0,33 кредити (10 год.)	
Навчальна мета	Вивчити організацію хірургічної допомоги населенню, вміти аналізувати діяльність поліклініки, стаціонару, хірурга, вміти проводити експертизу тимчасової непрацездатності та знати порядок скерування хворих на МСЕК, освоїти правові основи хірургічної допомоги.	
Знання		Уміння
<p>1. Основні нормативні документи з організації охорони здоров'я та організації амбулаторно-поліклінічної, кваліфікованої планової та невідкладної хірургічної допомоги.</p> <p>2. Основні показники санітарної і демографічної статистики, методика, розрахунок, оцінка, аналіз діяльності поліклініки, стаціонару, хірурга.</p> <p>3. Організація експертизи тимчасової непрацездатності. Показання та порядок скерування хворих на МСЕК.</p> <p>4. Правові основи хірургічної допомоги.</p>		<p>1. Розуміти та використовувати принципи управління та планування роботи хірургічної служби.</p> <p>2. Вміти аналізувати діяльність поліклініки, стаціонару, хірурга.</p> <p>3. Вміння проводити експертизу тимчасової непрацездатності та знати порядок скерування хворих на МСЕК</p> <p>4. Освоїти правові основи хірургічної допомоги.</p>
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Заповнення документів, які засвідчують тимчасову непрацездатність.	С
2	Заповнення документів для скерування хворих на МСЕК	С
Курс 2	Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в хірургії 0,8 кредити (24 год.)	
Навчальна мета	Набути клінічних знань про основи анестезіологічної допомоги та реанімаційних заходах хірургічним хворим. Набути клінічних знань та практичних навичок в переливанні компонентів крові, застосуванні трансфузійно-інфузійної терапії. Навчитись застосовувати парентеральне, зондове та лікувальне харчування хірургічним хворим.	
Знання		Уміння
<p>1. Клініко-фізіологічна оцінка загального стану хворого; визначення ступеня ризику операцій; премедикація, підготовка хворого до загального знеболення.</p> <p>2. Місцеві анестетики і види місцевого знеболення.</p> <p>3. Прийоми і методи підтримання і відновлення життєвих функцій організму: інтубація трахеї, пункція та катетеризація трахеї, коніотомія, трахеостомія, штучна вентиляція легень, непрямий та прямий масаж серця, дефібриляція серця, пункція серця, катетеризація центральних і периферичних вен.</p> <p>4. Надання невідкладної допомоги і реанімаційні заходи при асфіксії (утоплення, повішення, аспірація сторонніх тіл), укусах отруйних змій і комах, отруєннях газами і сипучими хімічними речовинами, грибами.</p>		<p>1. Оцінити загальний стан хворого; визначення ступеня ризику операцій; премедикація, підготовка хворого до загального знеболення.</p> <p>2. Вміти застосовувати місцеві анестетики.</p> <p>3. Проводити регіональні методи знеболення.</p> <p>4. Освоїти прийоми і методи підтримання і відновлення життєвих функцій організму: інтубація трахеї, пункція та катетеризація трахеї, коніотомія, трахеостомія, штучна вентиляція легень, непрямий та прямий масаж серця,</p>

<p>5. Інтенсивна терапія при шоку (гіповолемічному, травматичному, анафілактичному, септичному), тромбоеморагічному синдромі.</p> <p>6. Невідкладна допомога та інтенсивна терапія при гострих ускладненнях цукрового діабету: гіперглікемічній з кетоацидозом, гіперосмолярній, гіперацетонемічній та гіпоглікемічній комах.</p> <p>7. Методи і техніка переливання компонентів крові, посттрансфузійні реакції і ускладнення</p> <p>8. Трансфузійно-інфузійна терапія. Парентеральне харчування.</p> <p>9. Зондове та лікувальне харчування хірургічних хворих.</p>	<p>дефібриляція серця, пункція серця, катетеризація центральних і периферичних вен</p> <p>5. Освоїти реанімаційні заходи при асфіксії (утоплення, підвищення, аспірація сторонніх тіл), укусах отруйних змій і комах, отруєннях газами і сипучими хімічними речовинами, грибами</p> <p>6. Проводити інтенсивну терапію при шоку (гіповолемічному, травматичному, анафілактичному, септичному), тромбоеморагічному синдромі.</p> <p>7. Надати невідкладну допомогу та інтенсивну терапію при гострих ускладненнях цукрового діабету: гіперглікемічній з кетоацидозом, гіперосмолярній, гіперацетонемічній та гіпоглікемічній комах.</p> <p>8. Набути клінічних знань та практичних навичок в переливанні компонентів крові, застосуванні трансфузійно-інфузійної терапії.</p> <p>9. Навчитись застосовувати парентеральне, зондове та лікувальне харчування хірургічним хворим.</p>
---	--

Практичні навички/компетентності
(зазначаємо залежно від спеціальності)

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Венепункція. Венесекція	С
2	Визначення групи крові	С
3	Переливання компонентів крові та її замінників	С
4	Інфузія сольових, колоїдних, плазмозамінних розчинів, харчових речовин	С
5	Визначення групи та резус-приналежності крові	С
6	Визначення венозного тиску	С
7	Місцеве знеболення	С
8	Блокади при переломах ребер	В
9	Регіональна анестезія	С
10	Зондове годування хворих	С
11	Промивання шлунка, аспірація шлункового вмісту	С
12	Введення зонда Блекмора	В
13	Перидуральна анестезія	А
14	Інтубація трахеї	А
15	Звільнення дихальних шляхів від сторонніх тіл. Штучне дихання	В
16	Допоміжне дихання. Штучна вентиляція легенів	А
17	Закритий масаж серця	В
18	Трахеостомія	В
19	Пункція трахеї і мікроіригація бронхіального дерева	С
20	Коніотомія	С
21	Катетеризація і промивання сечового міхура	С
22	Новокаїнова блокада сім'яного канатика	С

23	Спинномозкова пункція	A
24	Прямий масаж серця	A
25	Дефібриляція серця	B
26	Пункція серця,	B
27	Катетеризація центральних і периферичних вен	B
Курс 3		Абдомінальна хірургія 20,8 кредити (624 год.)
Навчальна мета		Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань органів черевної порожнини
Знання		Уміння
1. Хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки. 2. Метаболічний синдром. 3. Гостра непрохідність кишок. 4. Тромбоз і емболія судин брижі кишок. 5. Гострий апендицит. 6. Хірургічні захворювання тонкої кишки. 7. Хірургічні захворювання печінки. 8. Хірургічні захворювання жовчних шляхів. 9. Хірургічні захворювання селезінки. 10. Захворювання підшлункової залози. 11. Грижі живота. 12. Травма живота.		1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки та їх ускладнення та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати метаболічний синдром та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати кишкову непрохідність та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати гострий мезентеріальний тромбоз та визначати лікувальну тактику. 5. Вміти діагностувати гострий апендицит та його ускладнення та визначати лікувальну тактику. 6. Вміти діагностувати хірургічні захворювання тонкої кишки та визначати лікувальну тактику. 7. Вміти діагностувати хірургічні захворювання печінки та визначати лікувальну тактику. 8. Вміти діагностувати хірургічні захворювання жовчних шляхів та їх ускладнення, визначати лікувальну тактику. 9. Вміти діагностувати хірургічні захворювання селезінки та визначати лікувальну тактику. 10. Вміти діагностувати захворювання підшлункової залози та визначати лікувальну тактику. 11. Вміти діагностувати грижі живота та визначати лікувальну тактику 12. Вміти діагностувати травму живота та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пункція черевної порожнини	B
2	Лапароцентез. Діагностичний перитонеальний лаваж	C
3	Апендектомія	C
4	Лапароскопічна апендектомія	B

5	Гастро-, дуоденотомія, висічення, екстеріоризація виразки	С
6	Операції при защемлених грижах	В
7	Ентеротомія	С
8	Резекція кишки	В
9	Ілеотрансверзостомія	В
10	Гастротомія. Прошивання варикозно-розширених вен кардіального відділу стравоходу	А
11	Цеко-, трансверзо-, сигмостомія	В
12	Інтубація кишок	В
13	Роз'єднання зрощень при спайковій кишкової непрохідності Лапароскопічний адгезіолізис	В
14	Лапаротомія при перитонітах, дренування черевної порожнини	С
15	Інтраперитонеальний лаваж	В
16	Лапароскопічна холецистектомія	В
17	Холедохотомія і холедохостомія	А
18	Накладання білідигестивних анастомозів	А
19	Дуоденотомія, папілотомія, папілопластика	А
20	Дренування сальникової сумки при панкреатитах	В
21	Секвестректомія, резекція хвоста підшлункової залози	А
22	Дренування заочеревинного простору включаючи пункції не під УЗД контролем	А
23	Операція при кістах підшлункової залози: марсупілізація, внутрішнє дренування	А
24	Резекція шлунка за Більрот I	В
25	Резекція шлунка за Більрот II	В
26	Селективна проксимальна ваготомія	В

27	Операції при пупкових грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
28	Операції при грижах білої лінії живота включаючи лапароскопічну герніопластику	В
29	Операції при пахвинних грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
30	Операції при стегнових грижах	В
31	Операції при післяопераційних грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
32	Спленектомія	В
33	Зашивання рани печінки	В
34	Зашивання ушкоджень кишок	В
35	Проксимальна резекція шлунка	А
36	Гастректомія	А
37	Гастротомія	А
38	Гастроентеростомія	А
39	Оглядова рентгеноскопія живота	А
40	Рентгеноскопія шлунково-кишкового тракту	А
41	Ультрасонографічне обстеження органів черевної порожнини та заочеревинного простору	А
42	Комп'ютерне обстеження органів черевної порожнини та заочеревинного простору	А
43	Фіброгастроудоденоскопія	В
44	Холецистостомія	А
45	Фістулографія і фістулоскопія	В
46	Відеолапароскопічна холецистектомія	А
Курс 4	Проктологія 2,4 кредити (72 год.)	
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань ободової та прямої кишки	
Знання		Уміння
1. Захворювання і травми прямої кишки та заднього проходу. 2. Захворювання ободової кишки		1. Вміти діагностувати захворювання і травми прямої кишки та заднього

		проходу та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати захворювання ободової кишки та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пальцеве дослідження прямої кишки	С
2	Аноскопія	С
3	Ректороманоскопія	В
4	Фіброколоноскопія	А
5	Операції при геморої	В
6	Вскриття гострого парапроктиту	С
7	Висічення тріщини заднього проходу	В
8	Видалення кісти куприка	В
9	Видалення епітеліальних куприкових ходів "пілонідальна хвороба"	В
10	Правобічна і лівобічна геміколектомії. Резекція поперечно-ободової кишки	А
11	Резекція сигмоподібної кишки	А
12	Операція Гартмана	В
13	Висока передня резекція прямої кишки	А
14	Черевно-анальна резекція прямої кишки	А
15	Екстирпація прямої кишки	А
Курс 5		Хірургічні захворювання ендокринних органів 1,2 кредити (36 год.)
Навчальна мета		Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань ендокринних органів.
Знання		Уміння
1. Хірургічне лікування захворювань щитоподібної та паращитоподібних залоз. 2. Хірургічне лікування захворювань інсулярного апарату підшлункової залози. 3. Хірургічне лікування захворювань наднирників.		1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання щитоподібної та паращитоподібних залоз та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати хірургічні захворювання інсулярного апарату підшлункової залози та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати хірургічні захворювання наднирників та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Субтотальна резекція щитоподібної залози.	А
2	Тироїдектомія.	А
3	Гемітироїдектомія.	А
4	Ампутація I пальця стопи.	С
5	Аутодермопластика	С
6	Ампутація нижньої кінцівки	В
Курс 6		Хірургічні захворювання судин 1,2 кредита (36 год.)
Навчальна мета		Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань судин.

Знання		Уміння
1. Захворювання венозної системи. 2. Захворювання артеріальної системи. 3. Ушкодження кровоносних судин. 4. Захворювання лімфатичної системи кінцівок.		1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання венозної системи та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати хірургічні захворювання артеріальної системи та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати ушкодження кровоносних судин та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати захворювання лімфатичної системи кінцівок та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Операції при варикозному розширенні вен нижньої кінцівки: Маделунга, Нарата, Бебкока, Кляппа Операція Лінтона-Кокета	В
2	Ендовенозна лазерна абляція та радіочастотна абляція вен нижніх кінцівок	С
3	Ультрасонографія судин нижніх кінцівок	А
4	Реовазографія	В
5	Капіляроскопія	С
6	Флебोगрафія	А
7	Автовенозні шунтуючі операції на артеріях нижніх кінцівок	А
8	Накладання джгута	С
9	Наладання судинного шва	А
Курс 7		Гнійні хірургічні захворювання 1,2 кредита (36 год.)
Навчальна мета		Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування гнійних хірургічних захворювань.
Знання		Уміння
1. Загальні дані про рани. Особливості і класифікація ран. Первинна хірургічна обробка рани. Рання, відтермінована, пізня хірургічна обробка рани. Загоєння рани: первинне, вторинне. 2. Гнійні захворювання кісток (остеомієліти), суглобів (артрити) і слизових сумок (бурсити) 3. Дегенеративні і дистрофічні захворювання суглобів і хребта. Деформації опорно-рухового апарату 4. Госпітальна інфекція та її профілактика 5. Гнійна рана. 6. Місцеві гнійні запальні процеси. 7. Сепсис. 8. Перитоніт і залишкові гнійники черевної порожнини. 9. Специфічні інфекції.		1. Вміти діагностувати, провести обробку рани та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати гнійні захворювання кісток (остеомієліти), суглобів (артрити) і слизових сумок (бурсити) та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати дегенеративні і дистрофічні захворювання суглобів і хребта та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати госпітальну інфекцію та проводити профілактику. 5. Вміти діагностувати гнійні рани та визначати лікувальну тактику. 6. Вміти діагностувати місцеві гнійні запальні процеси та визначати лікувальну тактику. 7. Вміти діагностувати сепсис та визначати лікувальну тактику. 8. Вміти діагностувати перитоніт і залишкові гнійники черевної порожнини та визначати лікувальну тактику.

		9. Вміти діагностувати специфічні інфекції та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пункція колінного суглоба	С
2	Первинна хірургічна обробка ран м'яких тканин	С
3	Секвестрэктомія	В
4	Операції при бурситах	В
5	Пункційне дренивання періапендикулярного абсцесу під контролем УЗД	В
6	Розкриття міжпетлевих абсцесів	С
7	Розкриття абсцесу Дугласового простору	В
8	Розкриття піддіафрагмального абсцесу	В
9	Пункція абсцесів черевної порожнини під УЗД контролем	А
Курс 8		Амбулаторна хірургія 1,2 кредита (36 год.)
Навчальна мета		Вивчити організацію амбулаторної хірургічної допомоги, хірургічне лікування Гнійних та негнійних захворювань шкіри та підшкірної клітковини.
Знання		Уміння
1. Організація амбулаторної хірургічної допомоги. 2. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини. 3. Негнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини.		1. Освоїти правові нормативи діяльності хірурга в поліклініці, диспансерний огляд, експертизу тимчасової непрацездатності хірургічних хворих. 2. Вміти діагностувати гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати негнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини.
Практичні навички/компетентності (зазначаємо залежно від спеціальності)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Розкриття карбункулів, гідраденітів	С
2	Розкриття абсцесів	С
3	Операції при підшкірному, шкірному панариціях, пароніхії	С
4	Операції при сухожилковому і кістковому панариціях	С
5	Розкриття гнійників кисті	С
6	Видалення доброякісних пухлин м'яких тканин (ліпом, фібром)	С
7	Видалення доброякісних пухлиноподібних утворів м'яких тканин (атером, гігром)	С
8	Видалення сторонніх тіл з м'яких тканин	С
9	Місцеве знеболення при гнійних захворюваннях кисті	С
10	Пункція абсцесів підшкірної клітковини	С

V. Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки
12,4 кредита (372 год.)

1.	Торакальна хірургія	2,4 кредита (72 год.)
2.	Трансплантологія	1,2 кредита (36 год.)
3.	Опіки та відмороження	2,4 кредита (72 год.)

4.	Хірургія серця та магістральних судин	1,2 кредита (36 год.)
5.	Невідкладна гінекологія	0,47 кредита (14 год.)
6.	Невідкладна урологія	0,47 кредита (14 год.)
7.	Дитяча хірургія	0,47 кредита (14 год.)
8.	Онкологія	2,4 кредита (72 год.)
9.	Травматологія та ортопедія	0,47 кредита (14 год.)
10.	Загальна патологія	0,47 кредита (14 год.)
11.	Нейрохірургія	0,47 кредита (14 год.)

VI. Додаткові програми

Додаткові компоненти 4,67 кредита (140 год)		
1.	Медицина невідкладних станів	2,4 кредита (72 год.)
2.	Військово-медична підготовка	0,27 кредита (8 год.)
3.	Військово-спеціальна підготовка	0,4 кредита (12 год.)
4.	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	0,2 кредита (6 год.)
5.	СНІД і вірусні гепатити	0,2 кредита (6 год.)
6.	Особливо небезпечні інфекції	0,4 кредита (12 год.)
7.	Туберкульоз	0,2 кредита (6 год.)
8.	Клінічна імунологія	0,2 кредита (6 год.)
9.	Імунопрофілактика	0,2 кредита (6 год.)
10.	Протидія насильства в сім'ї	0,2 кредита (6 год.)

VII. ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Освітня частина підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів за спеціальністю "хірургія"

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		Лекції	Практика	Семінари	Разом
Обов'язкові компоненти					
Цикли дисциплін професійної підготовки					
1.	Організація хірургічної служби населенню	2	4	4	10
2.	Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в хірургії	6	12	6	24
3.	Абдомінальна хірургія	30	474	120	624
4.	Проктологія	6	36	30	72
5.	Хірургічні захворювання ендокринних органів	4	16	16	36
6.	Хірургічні захворювання судин	4	16	16	36
7.	Гнійні хірургічні захворювання	4	16	16	36
8.	Амбулаторна хірургія	4	16	16	36
Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки					
9.	Торакальна хірургія	6	36	30	72
10.	Трансплантологія	4	16	16	36
11.	Опіки та відмороження	6	36	30	72
12.	Хірургія серця та магістральних судин	4	16	16	36
13.	Невідкладна гінекологія	2	6	6	14
14.	Невідкладна урологія	2	6	6	14
15.	Дитяча хірургія	2	6	6	14
16.	Онкологія	6	36	30	72
17.	Травматологія та ортопедія	2	6	6	14
18.	Загальна патологія	2	6	6	14

19.	Нейрохірургія	2	6	6	14
Разом		98	766	382	1246
Додаткові компоненти					
Цикли дисциплін загальної підготовки					
1.	Медицина невідкладних станів	6	36	30	72
2.	Військово-медична підготовка	6	-	2	8
3.	Військово-спеціальна підготовка	8	-	4	12
4.	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	4	-	2	6
5.	СНІД і вірусні гепатити	4	-	2	6
6.	Особливо небезпечні інфекції	8	-	4	12
7.	Туберкульоз	4	-	2	6
8.	Клінічна імунологія	4	-	2	6
9.	Імунопрофілактика	4	-	2	6
10.	Протидія насильства в сім'ї	4	-	2	6
Разом		52	36	52	140
Базовий та річний підсумковий контроль знань				12	12
Державна атестація включаючи і комп'ютерний контроль				6	6
Загалом		150	802	452	1404

Практична частина підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів на базах стажування за спеціальністю "хірургія"

Тривалість 24 місяці - 3744 годин.

Назва відділення (установи)	Курс навчальної програми	Кільк. навч. годин
Хірургічне відділення, яке надає невідкладну хірургічну допомогу	Невідкладна абдомінальна хірургія	1092
Хірургічне відділення, яке надає планову хірургічну допомогу	Планова абдомінальна хірургія	978
Торакальне відділення	Торакальна хірургія	156
Проктологічне відділення	Проктологія	156
Відділення гнійної хірургії	Гнійна хірургія	156
Відділення серцево-судинної хірургії	Серцево-судинної хірургії	156
Відділення ендокринної хірургії	Ендокринна хірургія	156
Опікове відділення	Опікова травма	156
Хірургічний кабінет поліклініки	Амбулаторна хірургія	156
Травмпункт	Травматологія	78
Відділення невідкладної гінекології	Невідкладна гінекологія	78
Урологічне відділення	Невідкладна урологія	78
Онкодиспансер	Онкологія	156
Дитяче хірургічне відділення	Дитяча хірургія	156
Підсумковий контроль		36
Разом		3744

**Тематика лекцій
для інтернів I року навчання.**

№ пп	Код курсу	Тема	Годи-ни	Лектор
1	2	3	4	5
		<u>Курс 5. Хірургія органів грудної клітини</u>		
1.	5	Закрита травма грудної клітки. Сполукова травма.	2	Доц. Поляк С.Д.
2.	5	Відкрита травма грудної клітки. Торакоабдомінальні пошкодження.	2	Доц. Поляк С.Д.
3.	5	Рак легенів	2	Доц. Поляк С.Д.
4.	5	Доброякісні пухлини та кісти легенів. Ехінококоз легенів.	2	Доц. Поляк С.Д.
5.	5	Спонтанний пневмоторакс	2	Доц. Поляк С.Д.
6.	5	Ахалазія стравохода. Дивертикули стравохода.	2	Доц. Поляк С.Д.
		<u>Курс 11. Гнійна хірургічна інфекція</u>		
7.	11	Збудники гнійної інфекції в хірургії. Госпітальна інфекція та методи її профілактики. Загальна гнійна інфекція (сепсис).	2	Д.м.н.Косован В.М.
1	2	3	4	5
8.	11	Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, залозистих органів, лімфатичних судин та вузлів, кісток і суглобів.	2	Доц.Баязитов М.Р.
		<u>Курс 17. Онкологія.</u>		
9.	17	Теоретичні основи онкології. Захворюваність та смертність від злоякісних новоутворень. Принципи діагностики рака основних локалізацій. Система TNM. Доброякісні пухлини та рак молочної залози.	2	Рибін А.І.
		<u>Курс 9. Хірургія судин.</u>		
10.	9	Травма вен і артерій. Тромбози і емболії магістральних судин. Спеціальні методи дослідження в судинній хірургії. Принципи реконструкційних операцій на судинах.	2	Доц. Новосад Є.М.
11.	9	Аневризма аорти і артерій	2	Доц. .Новосад Є.М.
		<u>Курс 6. Абдомінальна хірургія</u>		
12.	6	Гостра кишкова непрохідність	2	Ас. Койчев Є.А.
13.	6	Грижі (неускладнені та защемлені)	2	Проф.Баязитов М.Р.
14.	6	Гострий та хронічний холецистит. Ускладнення під час операцій на жовчному міхурі та позапечінкових протоках.	2	Д.м.н.Косован В.М.
15.	6	Закриті та відкриті травми живота. Сторонні тіла шлунково-кишкового тракта.	2	Д.м.н.Косован В.М.

16.	6	Захворювання, що симулюють “гострий живіт”. Пухлини заочеревного простору	2	Доц.Баязітов М.Р.
17.	6	Гострий та хронічний панкреатит. Кісти підшлункової залози. Операції на підшлунковій залозі.	2	Д.м.н.Косован В.М.
18.	6	Гострий та хронічний апендицит	2	Ас. Койчев Є.А.
19.	6	Захворювання селезінки	2	Доц. Косован В.М.
20.	6	Рубцеві стенози шлунка і ДПК. Операції на шлунку і ДПК. Ускладнення і помилки під час операцій. Хвороби оперованого шлунка.	2	Доц. Косован В.М.
21.	6	Післяхолецистектомічний синдром. Холангіт. Абсцеси печінки.	2	Д.м.н.Косован В.М.
22.	6	Виразкова хвороба шлунка і ДПК. Гострі шлунково-кишкові кровотечі виразкової і невиразкової етіології.	2	Проф.Грубнік В.В.
23.	6	Перфоративна, пенетруюча та малігнізована виразка шлунка і ДПК.	2	Доц. Косован В.М.
24.	6	Перитоніти.		Д.м.н.Косован В.М.
		<i>Курс 7. Проктологія</i>		
25.	7	Геморой. Тріщини заднього проходу. Гострий та хронічний парапроктит. Нориці прямої кишки. Випадіння прямої кишки. Стрикттури прямої кишки. Недостатність анального жому.	2	Доц.Новосад Є.М.
		<u>Курс 4. Трансфузіологія і нутріціологія в хірургії</u>		
26.	4	Трансфузіологія і нутріціологія в хірургії	2	Доц. Баязітов М.Р.
		<u>Курс 1. Організація хірургічної допомоги населенню</u>		
27.	1	Вступна лекція	2	Ас. Койчев Є.А.

Тематика семінарських занять для лікарів – інтернів 1 року навчання

№ п/п	Код курсу	Тема	Години
1	2	3	4
1.	6	Динамічна кишкова непрохідність: клініка та діагностика	2

2.	6	Патогенез гострої механічної кишкової непрохідності	2
3.	6	Хірургічна тактика при гострій непрохідності кишечника	2
4.	6	Странгуляційна кишкова непрохідність: клініка та діагностика	2
5.	9	Гострі порушення мезентеріального кровообігу	2
6.	6	Інвагінація: клініка, діагностика, хірургічна тактика	2
7.	6	Хірургічне лікування гострої кишкової непрохідності	2
8.	6	Етапність операцій при лікуванні кишкової непрохідності	2
9.	6	Пахвинні та стегнові грижі: клініка, способи пластики	2
10.	6	Сучасні методи лікування черевних гриж	2
11.	6	Дифдіагностика защемлених гриж	2
12.	6	Хірургічна тактика при защемлених грижах	2
13.	6	Гострий холецистит: клініка, хірургічна тактика	2
14.	6	Ускладнення гострого холецистита	2
15.	6	Хірургічна тактика при ускладнених формах гострого холецистита	2
16.	6	Жовчно-кам'яна хвороба. Хірургічна тактика	2
17.	5	Патоморфологічні порушення при закритій травмі грудей	2
18.	5	Симптоматика та невідкладна діагностика пошкоджень грудей	2
19.	5	Лікувальна тактика при травмі грудей: показання до операції, організація і умови її виконання.	2
20.	5	Сполукова травма: особливості хірургічної тактики	2
21.	5	Закрита травма та поранення серця: діагностика та лікування	2
22.	5	Показання до торакотомії при травмі грудної клітини	2
23.	5	Торакоабдомінальна травма і особливості хірургічної тактики	2
24.	5	Особливості ведення післяопераційного періоду у постраждалих з травмою грудей	2
25.	6	Хірургічна тактика при пошкодженнях паренхіматозних органів	2
26.	6	Хірургічні заходи при пошкодженнях товстого кишечника	2
27.	6	Хірургічна тактика у хворих з травмою живота, що поступають у термінальному стані.	2
28.	6	Діагностично-лікувальна тактика при сторонніх тілах шлунково-кишкового тракту	2
29.	6	Гострий панкреатит: клініка, класифікація, діагностика	2

30.	6	Прогнозування важкості течії гострого панкреатита	2
31.	6	Хірургічна тактика при гострому панкреатиті	2
32.	6	Хронічний панкреатит та кісти підшлункової залози	2
33.	6	Виразкова хвороба шлунка та ДПК: клініка, діагностика, тактика	2
34.	6	Діагностика та дифдіагностика шлунково-кишкових кровотеч.	2
35.	6	Хірургічна тактика при різних чинниках шлунково-кишкової кровотечі.	2
1	2	3	4
36.	6	Подавлення шлункової секреції при комплексному лікуванні кровотеч.	2
37.	5	Спонтанний пневмоторакс: клініка, діагностика.	2
38.	5	Хірургічна тактика при спонтанному пневмотораксі	2
39.	5	Ускладнення при лікуванні спонтанного пневмоторакса	2
40.	5	Ахалазія стравохода: клініка, класифікація, діагностика	2
41.	5	Хірургічна тактика при ахалазії стравохода	2
42.	5	Клініка дивертикулів стравохода в залежності від локалізації	2
43.	5	Показання до операції та види операцій при дивертикулах стравохода	2
44.	6	ПХЕС: клініка, діагностика, тактика	2
45.	6	Хірургічна тактика при обтураційній жовтяниці.	2
46.	6	Холангіт; діагностика та дифдіагностика, хірургічна тактика	2
47.	6	Абсцеси печінки: діагностика та хірургічна тактика	2
48.	6	Травма селезінки, хірургічна тактика	2
49.	6	Хронічна есенціальна тромбоцитопенія (хвороба Верльгофа)	2
50.	6	Гемолітична жовтяниця, дифдіагностика, лікування.	2
51.	6	Техніка спленектомії. Можливості ендоскопічних втручань.	2
52.	17	Центральний рак легенів: клініка, діагностика.	2
53.	17	Периферичний рак легенів: клініка, діагностика та дифдіагностика.	2
54.	17	Атипові раки легенів: особливості клініки та діагностики	2
55.	17	Лікування раку легенів (хірургічне та комбіноване)	2
56.	6	Перфоративна виразка шлунка і ДПК: клініка, діагностика, лікування.	2
57.	6	Критерії оперативних втручань та їх техніка при перфоративній виразці	2
58.	6	Пенетруюча виразка: клініка, діагностика, лікування.	2

59.	6	Малігнізована виразка: дифдіагностика, тактика.	2
60.	6	Рубцеві стенози воротаря: клініка, діагностика	2
61.	6	Класифікація стенозів воротаря	2
62.	6	Види радикальних та паліативних втручань при стенозах	2
63.	6	Хвороби оперованого шлунка, хірургічна тактика	2
64.	5	Ступені порушення бронхіальної прохідності при центральних пухлинах легенів.	
65.	5	Аденоми бронхів та легенів: клініка, діагностика, хірургічна тактика.	2
66.	5	Гамартоми та непаразитарні кісти легенів: клініка, діагностика, тактика	2
67.	5	Хірургічне лікування ехінококоза легенів	2
68.	6	Гострий апендицит: клініка, діагностика, лікування	2
69.	6	Хірургічна тактика при гострому апендициті	2
70.	6	Апендикулярний перитоніт. Хірургічна тактика, методи дренивання живота.	2
71.	6	Хронічний апендицит: дифдіагностика і лікування	2
72.	7	Дифдіагностика болю в криже-копчиковій зоні, промежині та прямій кишці.	2
73.	7	Геморой: клініка, діагностика, ускладнення, та методи лікування	2
74.	7	Гострий та хронічний парапроктит: діагностика, лікувальна тактика	2
75.	7	Недостатність анального жому, м-ди діагностики і лікування	2
76.	2	Спеціальні методи дослідження в судинній хірургії	2
1	2	3	4
77.	9	Симптоматика артеріальної аневризми	2
78.	9	Хірургічна тактика при аневризмі аорти і артерій	2
79.	9	Особливості ведення хворих після операцій на судинах	2
80.	4	Тактика ведення хворих з порушеннями життєвих функцій	2
81.	4	Гемодинамічна підтримка при гострій хірургічній патології	2
82.	4	Енергетична цінність живлення у важко хворих пацієнтів	2
83.	11	Епідеміологія і профілактика внутришньо-лікарняної інфекції у відділеннях хірургічного профілю	2
84.	6	Клінічні прояви перитоніта в залежності від стадії.	2
85.	6	Методи дренивання живота при перитоніті та післяопераційне ведення хворих.	2

86.	11	Хірургічний сепсис. Хірургічна тактика	2
87.	9	Гостра травма магістральних артерій	2
88.	9	Пошкодження вен, хірургічна тактика	2
89.	9	Венозні гагрені: клініка, діагностика, лікувальна тактика.	2
90.	9	Тромбози і емболії магістральних судин. Хірургічна тактика	2
91.	17	Статистика злоякісних пухлин	2
92.	17	Класифікація злоякісних пухлин за системою TNM	2
93.	17	Доброякісні пухлини молочної залози: клініка, діагностика, лікування.	2
94.	17	Рак молочної залози: клініка, класифікація, діагностика, лікування.	2

Тематика практичних занять для лікарів-інтернів 1 року навчання

№ п/п	Код курсу	Тема	Години
1.	2.	3.	4.
1	1	Організаційні міроприємства. Знайомство з клінікою	2
2.	1	Закріплення інтернів за профільними відділеннями	2
3.	1	Операційний блок: порядок роботи, оснащення	2
4.	1	Знайомство з роботою відділення інтенсивної терапії і реанімації	2
5.	6	Основи патогенеза гострої кишкової непрохідності	2
6.	6	Класифікація кишкової непрохідності	2
7.	6	Клініка кишкової непрохідності	2
8.	6	Діагностика гострої кишкової непрохідності	2
9.	6	Дифдіагностика кишкової непрохідності	2
10.	2	Інструментальна діагностика кишкової непрохідності	2
11.	6	Ішемічна хвороба органів травлення	2
12.	6	Клінічна течія і тактика лікування окремих видів гострої кишкової непрохідності	2
13.	6	Хронічна ішемічна хвороба органів травлення	2

14.	6	Завороти та вузлуотворення кишковика: хірургічна тактика	2
15.	6	Защемлення внутрішніх гриж як причина кишкової непрохідності	2
16.	6	Обтураційна кишкова непрохідність, особливості течії	2
17.	6	Змішана форма гострої кишкової непрохідності	2
1.	2.	3.	4.
18.	6	Спайкова непрохідність кишковика	2
19.	6	Хірургічне лікування гострої кишкової непрохідності.	2
20.	6	Лікувально-діагностична програма при динамічній та механічній непрохідності.	2
21.	6	Передопераційна підготовка хворих з непрохідністю.	2
22.	6	Лікування странгуляційних форм непрохідності	2
23.	6	Показання до резекції кишки при непрохідності	2
24.	6	Методи розвантажувальної інтубації кишечника.	2
25.	6	Тактика хірурга при сумнівній життєздатності кишковика.	2
26.	6	Особливості ведення післяопераційного періоду у хворих з непрохідністю	2
27.	6	Класифікація гриж	2
28.	6	Причини виникнення гриж	2
29.	6	Діагностика і тактика при незащемленій грижі	2
30.	6	Пупкові грижі: клініка, методи пластики	2
31.	6	Лапароскопічні методи лікування пахвинних та стегнових гриж	2
32.	6	Післяопераційні грижі: сучасні підходи до хірургічного лікування	2
33.	6	Загальні принципи передопераційної підготовки	2
34.	6	Ауто- та алопластичні методи лікування післяопераційних гриж	2
35.	6	Лапароскопічні методи лікування вентральних і післяопераційних гриж	2
36.	6	Патогенез защемленої грижі	2
37.	6	Види защемлень, ускладнення защемлених гриж.	2
38.	6	Флегмона грижового мішка: діагностика, етапність операцій	2
39.	6	Особливості оперативного втручання при защемлених грижах	2
40.	6	Особливості клінічної течії гострого холецистита	2
41.	6	Дифдиагностика гострого холецистита	2
42.	2	Інструментальна діагностика гострого холецистита	2

43.	6	Етіопатогенез гострого холецистита	2
44.	6	Класифікація гострого холецистита	2
45.	6	Хірургічна тактика при гострому холециститі	2
46.	6	Консервативна терапія гострого холецистита	2
47.	6	Показання до операції та строки втручання	2
48.	6	Вибір способу та об'єму хірургічного втручання	2
49.	6	Види операцій при гострому холециститі	2
50.	6	Техніка холецистектомії та холецистостомії	2
51.	6	Малоінвазивні втручання при гострому та хронічному холециститі	2
52.	6	Ускладнення під час операцій на жовчному міхурі та позапечінкових протоках	2
53.	5	Частота і особливості травм грудної клітки	2
54.	5	Класифікація закритої травми грудей, термінологія	2
55.	5	Анатомо-фізіологічні порушення при травмі грудей	2
56.	5	Загальна характеристика функціональних порушень зовнішнього дихання та кровообігу.	2
57.	2	Основні методи клінічного обстеження хворих	2
58.	5	Перша допомога при важкій травмі грудей	2
59.	5	Лікування гострої дихальної недостатності	2
1	2	3	4
60.	5	Лікування гострої крововтрати	2
61.	5	Техніка пункції та дренування плевральної порожнини.	2
62.	5	Ускладнення закритої травми грудей	2
63.	5	Методи фіксації реберного каркасу	2
64.	5	Показання до торакотомії при закритій травмі	2
65.	5	Невідкладна "типічна" торакотомія	2
66.	5	Післяопераційний період: попередження і лікування ранніх ускладнень	2
67.	5	Відкриті пошкодження грудей: класифікація та термінологія	2
68.	5	Специфіка втручань при пошкодженнях трахеї та бронхів.	2
69.	5	Пошкодження плеври та легенів. Напружений пневмоторакс.	2
70.	5	Підшкірна емфізема та емфізема середостіння. Хірургічна тактика.	2
71.	5	Хірургічна тактика при травмі стравохода.	2

72.	5	Травма магістральних судин грудей. Хірургічна тактика.	2
73.	5	Особливості діагностики пошкоджень грудного протока	2
74.	5	Техніка зашивання ран серця та легенів	2
75.	2	Торако- та відеоторакоскопія в грудній хірургії	2
76.	4	Реінфузія крові та техніка виконання	2
77.	5	Пізні ускладнення травм грудної клітки	2
78.	5	Хірургічна тактика при згорнутому гемотораксі	2
79.	6	Закрита травма живота: клініка, методи діагностики	2
80.	6	Проникаючі поранення живота: клініка та діагностика	2
81.	2	Основні методи інструментальної діагностики травм живота	2
82.	6	Хірургічна тактика при пошкодженнях органів живота	2
83.	6	Пошкодження діафрагми: особливості втручання	2
84.	6	Пошкодження шлунка і ДПК: діагностично-лікувальна тактика	2
85.	6	Травма тонкої кишки, хірургічна тактика	2
86.	6	Особливості тактики при пошкодженнях товстої кишки.	2
87.	6	Пошкодження печінки та жовчевивідних протоків	2
88.	6	Травма селезінки, двоментний розрив селезінки: діагностика, тактика	2
89.	6	Пошкодження підшлункової залози. Особливості ведення післяопераційного періоду. Посттравматичний панкреатит.	2
90.	6	Заочеревні гематоми, пошкодження великих судин, хірургічна тактика.	2
91.	6	Хірургічна тактика при пошкодженнях нирок, сечового міхура, матки та яєчників	2
92.	6	Етіологія гострого панкреатита	2
93.	6	Патогенез гострого панкреатита	2
94.	6	Класифікація гострого панкреатита	2
95.	6	Форми гострого панкреатита	2
96.	6	Фази течії гострого панкреатита	2
97.	6	Особливості клінічної течії гострого панкреатита	2
98.	6	Дифдіагностика гострого панкреатита	2
99.	2	Лабораторна діагностика панкреатита	2
100.	2	Інструментальна діагностика панкреатита	2
101.	6	Ускладнення гострого панкреатита	2

1	2	3	4
102.	6	Консервативна терапія панкреатита	2
103.	6	Види операції при гострому панкреатиті	2
104.	6	Малоінвазивні операції при гострому панкреатиті	2
105.	6	Етіопатогенез виразкової хвороби шлунка і ДПК	2
106.	6	Медикаментозне лікування виразкової хвороби	2
107.	6	Ускладнення виразкової хвороби	2
108.	6	Гострі шлунково-кишкові кровотечі: основні причини, клінічні прояви	2
109.	6	Основні принципи діагностики кровотеч	2
110.	6	Класифікація шлунково-кишкових кровотеч	2
111.	2	Методи лабораторного дослідження при кровотечах	2
112.	2	Діагностика джерела кровотечі	2
113.	2	Ендоскопічний гемостаз	2
114.	4	Інфузійна та медикаментозна коригуюча терапія кровотеч	2
115.	6	Гострі виразкові гастродуоденальні кровотечі, хірургічна тактика	2
116.	6	Кровоточиві гострі виразки і ерозії травного тракта	2
117.	6	Невиразкові кровотечі (С-м Меллорі-Вейса, пухлини, синдром портальної гіпертензії).	2
118.	5	Основні чинники спонтанного пневмоторакса	2
119.	5	Механізм порушень зовнішнього дихання при пневмотораксі	2
120.	5	Класифікація спонтанного пневмоторакса, термінологія	2
121.	2	Методи рентгендіагностики спонтанного пневмоторакса	2
122.	5	Клініка спонтанного пневмоторакса в залежності від об'єму	2
123.	5	Напружений (клапанний) пневмоторакс, невідкладна допомога	2
124.	2	Інструментальні методи діагностики спонтанного пневмоторакса	2
125.	5	Торакоскопія та дренивання плевральної порожнини	2
126.	5	Системи активної аспірації	2
127.	5	Показання до торакотомії при пневмотораксі	2
128.	5	“Типова” торакотомія, методи герметизації легеневої нориці	2
129.	5	Показання до видалення дренажів із плевральної порожнини, післяопераційне лікування	2
130.	5	Малоінвазивні методи лікування спонтанного пневмоторакса	2

131.	5	Етіопатогенез ахалазії стравохода	2
132.	5	Патологічна анатомія ахалазії стравохода	2
133.	5	Клініка ахалазії стравохода	2
134.	2	Методи діагностики ахалазії	2
135.	5	Особливості течії ахалазії в залежності від стадії захворювання	2
136.	5	Ускладнення ахалазії стравохода	2
137.	5	Дифдиагностика ахалазії стравохода	2
138.	5	Консервативне лікування ахалазії (балонна ділатація)	2
139.	5	Техніка операцій при ахалазії стравохода	2
140.	5	Класифікація дивертикулів стравохода.Ускладнення дивертикулів.	2
141.	2	Методи діагностики дивертикулів стравохода	2
142.	5	Дивертикули Ценкера: клініка, діагностика, лікування	2
143.	5	Пульсійні та тракційні дивертикули: діагностика, лікування	2
144.	6	Основні причини ПХЕС	2
1	2	3	4
145.	6	Клінічні прояви ПХЕС	2
146.	2	Дифдиагностика жовтяниць на догоспітальному етапі	2
147.	2	Інструментальна діагностика захворювань жовчевивідних протоків	2
148.	6	Причини екстрених захворювань жовчних протоків	2
149.	6	Дифдиагностика жовтяниць в умовах стаціонара	2
150.	6	Консервативна терапія механічної жовтяниці	2
151.	6	Хірургічне втручання при обтураційній жовтяниці	2
152.	6	Ендоскопічні хірургічні транспапільярні втручання	2
153.	6	Відкриті операції на гепатікохоледосі і великому соску ДПК	2
154.	6	Клініка та діагностика холангіта	2
155.	6	Основні чинники абсцесів печінки. Клініка та діагностика	2
156.	6	Пункційні методи лікування абсцесів печінки	2
157.	2	Методи дослідження селезінки	2
158.	6	Вади розвитку та локалізації селезінки	2
159.	6	Пошкодження селезінки при тупій травмі живота: клініка, діагностика	2
160.	6	Самочинні розриви селезінки: причини, клініка, діагностика.	2

161.	6	Абсцеси селезінки: клініка, діагностика, лікування	2
162.	6	Судинні захворювання селезінки, що мають хірургічне значення. Заворот селезінки	2
163.	6	Тромбоз вен селезінки: симптоматика та лікування	2
164.	6	Інфаркт селезінки: етіологія, діагностика, лікування	2
165.	6	Аневризма селезіночної артерії, методи діагностики, лікування	2
166.	6	Симптоматика гемолітичної жовтяниці та методи її діагностики	2
167.	6	Пошкодження селезінки при травмі живота та торакоабдомінальних пораненнях.	2
168.	6	Двохмоментові розриви селезінки: клініка, хірургічна тактика	2
169.	6	Ведення хворих після спленектомії, ускладнення та їх профілактика	2
170.	5	Анатомія легенів та середостіння	2
171.	17	Класифікація рака легенів. Система TNM та стадійність захворювання.	2
172.	2	Спеціальні методи дослідження при раці легенів	2
173.	17	Шляхи метастазування раку легенів	2
174.	2	Торакоскопія та медіастиноскопія в діагностиці операбельності рака легенів	2
175.	17	Показання та протипоказання до хірургічного лікування	2
176.	17	Основні види хірургічних втручань при раці легенів	2
177.	17	Ускладнення рака легенів	2
178.	5	Техніка лобектомії та пневмонектомії	2
179.	5	Особливості ведення плевральної порожнини після лобектомії	2
180.	5	Ведення післяопераційного періоду після пневмонектомії	2
181.	17	Показання та протипоказання до променевої та хіміотерапії	2
182.	5	Ускладнення в післяопераційному періоді та їх лікування	2
183.	6	Особливості течії перфорації порожнинного органа.	2
184.	6	Фази течії перфорації порожнинного органа	2
185.	6	Діагностика перфорації порожнинного органа	2
1	2	3	4
186.	6	Атипові перфорації, особливості течії	2
187.	6	Прикриті перфорації, двухмоментні перфорації: клініка та діагностика	2
188.	6	Дифдіагностика перфоративної виразки	2

189.	6	Хірургічна тактика при перфоративній виразці	2
190.	6	Радикальні та поліативні операції при перфоративній виразці	2
191.	6	Консервативне лікування перфоративної виразки (метод Тейлора)	2
192.	6	Методи діагностики пенетруючої виразки	2
193.	6	Методи дронування черевної порожнини після операцій	2
194.	6	Особливості операцій при малігнізованих виразках	2
195.	6	Ведення післяопераційного періоду після операцій на шлунку і ДПК	2
196.	6	Патогенез рубцевих звужень вихідного відділя шлунка і ДПК	2
197.	6	Фази течії рубцювання воротаря	2
198.	6	Класифікація стенозів воротаря	2
199.	6	Клінічна течія стенозів в залежності від стадії	2
200.	6	Об'єктивний статус хворих на стеноз воротаря	2
201.	6	Рубцеві стенози воротаря: клініка, діагностика	2
202.	6	Дифдіагностика стенозів	2
203.	2	Ендоскопічна діагностика стенозів воротаря	2
204.	6	Хірургічна тактика при виразкових стенозах	2
205.	6	Техніка операцій на шлунку при стенозах	2
206.	6	Види дуоденопластики при стенозах	2
207.	6	Ускладнення під час операцій на шлунку і ДПК	2
208.	6	Клініка хвороб оперованого шлунка, що потребують хірургічної корекції	2
209.	5	Класифікація доброякісних пухлин легенів по анатомічному і гістологічному принципу	2
210.	5	Класифікація пухлин по клінічному принципу	2
211.	5	Ускладнення доброякісних пухлин легенів	2
212.	5	Патологічна анатомія доброякісних пухлин легенів	2
213.	2	Спеціальні методи діагностики доброякісних пухлин легенів	2
214.	5	Рідкісні форми доброякісних пухлин легенів	2
215.	2	Томографія та бронхографія в діагностиці пухлин легенів	2
216.	2	Хірургічне лікування доброякісних пухлин легенів	2
217.	2	Ускладнення непаразитарних кіст легенів: діагностика і лікування	2
218.	2	Малоінвазивні операції при доброякісних пухлинах і кістах легенів	2

219.	5	Етіологія та епідеміологія ехінококоза легенів	2
220.	5	Методи діагностики, клініка та ускладнення ехінококоза легенів	2
221.	5	Множинний ехінококоз легенів та печінки	2
222.	6	Класифікація гострого апендицита	2
223.	6	Типова клінічна течія гострого апендицита	2
224.	6	Клініка апендицита в залежності від локалізації відхрестя	2
225.	6	Гострий апендицит у людей похилого віку	2
226.	6	Особливості гострого апендицита у дітей	2
227.	6	Гострий апендицит у вагітних	2
1	2	3	4
228.	6	Ускладнення гострого апендицита	2
229.	6	Дифдіагностика гострого апендицита	2
230.	6	Техніка апендектомії	2
231.	6	Консервативне лікування апендикулярного інфільтрата. Показання до операції	2
232.	6	Апендикулярний абсцес, хірургічна тактика	2
233.	6	Ускладнення під час апендектомії	2
234.	6	Хірургічна тактика при ускладнених формах гострого апендицита	2
235.	7	Анатомія прямої кишки та тазового дна	2
236.	7	Особливості об'єктивного дослідження проктологічного хворого	2
237.	7	Клінічна течія проктологічних захворювань	2
238.	7	Основні принципи лікування проктологічних захворювань	2
239.	7	Ускладнені форми геморою: клініка, хірургічна тактика	2
240.	7	Консервативне лікування геморою	2
241.	7	Види операцій при геморої	2
242.	7	Хірургічна тактика при тріщинах прямої кишки	2
243.	7	Нориці прямої кишки: діагностика і лікування	2
244.	7	Методи лікування випадінь прямої кишки	2
245.	7	Тактика хірурга при стриктурах прямої кишки	2
246.	7	Ускладнення під час і після проктологічних операцій	2
247.	7	Ведення післяопераційного періоду у проктологічних хворих	2

248.	9	Хірургічна анатомія артеріальної системи	2
249.	9	Об'єктивне обстеження хворих з судинною патологією	2
250.	9	Основні клінічні прояви артеріальної судинної патології	2
251.	9	Істинні аневризми кровеносних судин: етіологія, патологічна анатомія	2
252.	9	Дифузні аневризми судин: клініка та діагностика	2
253.	9	Клініка та діагностика обмежених аневризм	2
254.	9	Хибні аневризми: причини виникнення, патологічна анатомія	2
255.	9	Пульсуюча гематома: діагностика, хірургічна тактика	2
256.	9	Основні принципи реконструкційних операцій на артеріальних судинах	2
257.	9	Артеріо-венозні аневризми, особливості течії та симптоматика	2
258.	9	Клінічна течія та ускладнення хибних аневризм	2
259.	9	Дифдіагностика аневризм аорти і артерій	2
260.	9	Сучасна хірургія в області лікування аневризм	2
261.	4	Загальні принципи інтенсивної терапії в невідкладній хірургії	2
262.	4	Визначення дефіциту ОЦК	2
263.	4	Критерії об'єктивної оцінки і ступеню важкості хворого з гострою хірургічною патологією	2
264.	4	Гемотрансфузії при гострій хірургічній патології	2
265.	4	Імунокоригуюча терапія критичних станів в хірургії	2
266.	4	Корекція системної коагуляції критичних станів	2
267.	4	Профілактика утворення стрес – виразок і ерозій стравохідного каналу	2
268.	4	Методи детоксикації в хірургії	2
1	2	3	4
269.	4	Нутритивна підтримка при поліорганній недостатності	2
270.	4	Патогенез поліорганної недостатності та задачі нутритивної підтримки	2
271.	4	Вибір методу нутритивної підтримки. Ентеральне живлення	2
272.	4	Характеристика сумішей для ентерального живлення	2
273.	4	Внутрішньошлункове та внутрішньокишкове введення сумішей живлення	2
274.	4	Протипоказання до нутритивної підтримки	2
275.	11	Характеристика збудників гнійної хірургічної інфекції	2
276.	11	Основи епідеміології та класифікація внутрішньо-лікарняної інфекції	2

277.	11	Профілактика інфекцій, що передаються через кров	2
278.	6	Етіологія перитоніта	2
279.	6	Патогенез перитоніта	2
280.	6	Найбільш часті чинники перитоніта	2
281.	6	Класифікація перитоніта	2
282.	2	Спеціальні методи дослідження при перитоніті	2
283.	6	Основні принципи лікування перитоніта	2
284.	6	Хірургічна тактика при обмеженому та розповсюдженому перитоніті	2
285.	6	Ускладнення перитоніта	2
286.	6	Прогнозування важкості течії гострого перитоніта	2
287.	6	Особливості клінічної течії захворювань, що супроводжуються псевдоабдомінальним синдромом	2
288.	9	Класифікація пошкоджень кровоносних судин	2
289.	9	Особливості відкритих пошкоджень судин	2
290.	9	Клініка закритих пошкоджень судин	2
291.	9	Травма артерій без порушення безперервності судини	2
292.	9	Гостра травма артерій з анатомічним порушенням артеріальної стінки	2
293.	9	Діагностика поранень магістральних кровоносних судин	2
294.	9	Правила накладання кровозупиняючого джута	2
295.	9	Тимчасове шунтування при травмі судин	2
296.	9	Реконструкційні операції при пошкодженнях судин	2
297.	9	Клініка гострої травми венозних стволів. Діагностика	2
298.	9	Об'єм хірургічної допомоги при травмі венозних судин	2
299.	9	Види операцій при тромбозах і емболіях судин. Ведення післяопераційного періода.	2
300.	17	Етіологія і патогенез злоякісних пухлин	2
301.	17	Біологічні особливості пухлинних клітин	2
302.	17	Фактори, що модифікують канцерогенез і ріст пухлини	2
303.	17	Загальні принципи діагностики злоякісних пухлин	2
304.	17	Організація онкологічної допомоги в Україні	2
305.	17	Профілактика злоякісних пухлин	2
306.	17	Дисгормональні захворювання молочної залози	2

307.	17	Мастопатія: клініка, діагностика, лікування	2
308.	17	Дифдиагностика доброякісних пухлин молочної залози	2
1	2	3	4
309.	17	Вузловий рак молочної залози: клініка, діагностика	2
310.	17	Дифузний рак молочної залози: клініка, діагностика	2
311.	17	Рак Педжета: клінічні прояви ранніх і пізніх стадій	2
312.	17	Клінічна класифікація рака молочної залози по стадіям	2

Тематика лекцій для інтернів II року навчання.

№ пп	Код курсу	Тема	Годи-ни	Лектор
1	2	3	4	5
		<u>Курс 06. Хірургія органів грудної клітини</u>		
1	06	Гнійні захворювання легенів Плеврити. Гостра та хронічна емпієма плеври Легенева кровотеча	2	Доц.Севергин В.Є.
2	06	Сторонні тіла та пошкодження стравохода.Опіки і стенози. Медіастиніти.	2	Доц.Севергин В.Є.
3	06	Грижі стравохідного отвору діафрагми. Захворювання діафрагми.	2	Доц.Севергин В.Є.
4	06	Пухлини середостіння	2	Доц.Севергин В.Є.
		<u>Курс 07. Хірургія органів черевної порожнини.</u>		
5	07	Кишкові нориці.	2	Доц. Косован В.М.
6	07	Доброякісні пухлини шлунка та кишковика	2	Проф.Грубнік В.В.
7.	07	Непаразитарні кісти та пухлини печінки. Ехінококоз печінки	2	Доц. Косован В.М.
		<u>Курс 08. Проктологія.</u>		
8	08	Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Крона.	2	Доц. Новосад Є.М.
1	2	3	4	5
		<u>Курс 10. Хірургія судин.</u>		

9	10	Тромбоемболія легеневої артерії. Тромбоемболія судин брижі.	2	Доц.Новосад Є.М.
10	10	Облітеруючий ендартеріт та атеросклероз кінцівок. Облітеруючий тромбангіт (Хвороба Бюргера).	2	Доц.Новосад Є.М.
11	10	Варикозна хвороба. ПТФС.Слоновість.	2	Доц.Новосад Є.М.
		Курс 09. Хірургія ендокринної системи.		
12	09	Спеціальні методи дослідження щитоподібної залози.Вузловий зоб. Дифузний, токсичний зоб. Хронічні тиреоїди (Ріделя та Хашимото).	2	Доц. Косован В.М.
13	09	Захворювання надниркових залоз та їх оперативне лікування.	2	Проф.Грубнік В.В.
		Курс 16. Гнійна хірургічна інфекція.		
14	16	Газова гангрена	2	Доц.Новосад Є.М.
		Курс 13. Онкологія.		
15	13	Рак ободової та прямої кишки. Відновлення кишкової прохідності у хворих з колостоמוю.	2	Проф. Міщенко В.В.
16	13	Рак підшлункової залози	2	Доц.. Парфентьев Р.С.

Тематика
семінарських занять для
лікарів-інтернів II року навчання.

№ пп	Код курсу	Тема	Години
1	2	3	4
1.	06	Абсцеси та гангрена легенів	2
2.	06	Плеврити: діагностика та дифдіагностика	2

3.	06	Хірургічна тактика при емпіємі плеври	2
4.	06	Консервативне лікування легеневої кровотечі	2
5.	06	Бронхоекстатична хвороба: клініка, діагностика, ускладнення	2
6.	03	Спеціальні методи дослідження при захворюваннях щитоподібної залози.	2
7.	09	Вузловий зуб.	2
8.	09	Клініка тиреотоксичного зоба	2
9.	09	Хронічні тиреоїди (Ріделя та Хашімото)	2
10.	09	Тиреотоксична криза: профілактика та лікування	2
11.	10	Клініка та діагностика тромбоемболій судин брижі	2
12.	10	М-ди лікування тромбоемболій судин брижі.	2
13.	10	Тромбоемболія легеневої артерії.	2
14.	10	Лікування тромбоемболії легеневої артерії.	2
15.	13	Рак прямої кишки та заднього прохода.	2
16.	13	Рак ободової кишки.	2
17.	13	Відновлення кишкової прохідності у хворих з колостоמוю	2
18.	13	Комбіноване лікування рака ободової кишки	2
19.	08	Клініка неспецифічного виразкового коліта в залежності від течії захворювання.	2
20.	08	Хірургічна тактика при ускладненнях коліта	2
21.	08	Консервативне лікування неспецифічного виразкового коліта	2
22.	08	Хвороба Крона: сучасне лікування, діагностика, тактика.	2
23.	13	Рак підшлункової залози: клініка та діагностика	2
24.	13	Радикальні операції при раці підшлункової залози.	2
25.	13	Основні принципи лікування рака підшлункової залози	2
26.	13	Ульцерогенна аденома та методи лікування.	2
1	2	3	4
27.	10	Особливості об'єктивного дослідження хворих з артеріальною патологією	2
28.	10	Облітеруючий атеросклероз: клініка та діагностика	2
29.	10	Хірургічне лікування облітеруючого атеросклероза	2
30.	10	Методи лікування облітеруючих захворювань судин кінцівок	2
31.	09	Пухлини надниркових залоз: клініка, діагностика.	2
32.	09	Хірургічне лікування пухлин надниркових залоз	2
33.	07	Лапароскопічні втручання на панкреато-дуоденальній зоні.	2

34.	10	Малоінвазивні операції в судинній хірургії	2
35.	07	Кишкові нориці.	2
36.	07	Дифдиагностика кишкових нориць.	2
37.	07	Основні принципи лікування кишкових нориць.	2
38.	07	Хірургічне лікування кишкових нориць.	2
39.	06	Хірургічна тактика при пошкодженнях стравохода.	2
40.	06	Рубцеві стенози стравохода.	2
41.	06	Пластичні операції при рубцевих звуженнях стравохода.	2
42.	06	Медіастиніти: класифікація, клініка, діагностика.	2
43.	10	Діагностика варикозної хвороби кінцівок	2
44.	10	Хірургічне лікування варикозної хвороби	2
45.	10	ПТФС: клініка, діагностика, ускладнення.	2
46.	10	Слоновість: діагностика та лікування.	2
47.	10	Класифікація, діагностика гриж стравохідного отвору діафрагми	2
48.	10	Основні операції при грижах стравохідного отвору діафрагми	2
49.	06	Основні види діафрагмопластики	2
50.	07	Хірургічне лікування доброякісних пухлин шлунка.	2
51.	07	Методи лікування доброякісних пухлин кишечника	2
52.	03	Методи діагностики доброякісних пухлин товстої кишки.	2
53.	07	Операції при доброякісних пухлинах товстої кишки.	2
54.	06	Класифікація пухлин середостіння	2
55.	06	Загальні принципи лікування пухлин середостіння	2
56.	06	Тімома: клініка, діагностика, лікування.	2
57.	06	Міастенія, міастенічний синдром: клініка, діагностика, лікування.	2
58.	06	Особливості операції на середостінні.	2
59.	07	Кісти та доброякісні пухлини печінки: клініка, діагностика, лікування.	2
60.	13	Сучасна лікувальна тактика при раці печінки.	2
61.	07	Ехінококоз печінки: клініка, діагностика, лікування.	2
62.	07	Ускладнення ехінококоза печінки.	2
63.	16	Клініка газової гангрені.	2
64.	16	Принципи первинної обробки ран для профілактики газової гангрені	2
65.	16	Основні елементи системи ізоляційно-обмежувальних міроприємств.	2

Тематика практичних занять
для інтернів 2-го року навчання

№ п/п	Код курсу	Тема	Години
1	2	3	4
1.	03	Спеціальні методи дослідження в торакальній хірургії	2
2.	03	КТ в дифдиагностиці нагнійних захворювань легенів	2
3.	06	Клінічні прояви абсцеса та гангрен легенів	2
4.	06	Клініка плеврита в залежності від його об'єма	2
5.	06	Ускладнення абсцесів та гангрен легенів	2
6.	03	Техніка торакоскопії при плевритах	2
7.	06	Піопневмоторакс: клініка, класифікація.	2
8.	03	Рентгенологічне дослідження при піопневмотораксі	2
9.	06	Невідкладна допомога при напруженому піопневмотораксі.	2
10.	06	Бронхоектатична хвороба: клініка,діагностика.	2
11.	06	Легенева кровотеча: клініка та діагностика	2
12.	06	Тимчасова оклюзія бронха при піопневмотораксі	2
13.	06	Декортикація та торакопластика при емпіємі плеври	2
14.	06	Ускладнення бронхоектатичної хвороби.	2
15.	03	Техніка виконання бронхографії	2
16.	06	Показання до операції при гнійних захворюваннях легенів	2
17.	03	Загальноклінічні дослідження при захворюваннях щитоподібної залози	2
18.	09	Класифікація зоба в залежності від розміра	2
19.	09	Патогенез зоба	2
20.	09	Функціональні розлади при зобах	2
21.	09	Симптоматика дифузного нетоксичного зоба.	2
22.	09	Клініка загруднинного зоба.	2
23.	09	“Аберантний зоб”.	2
24.	09	Нетоксичний вузловий та дифузний зоб: клініка, діагностика.	2

25.	09	Хірургічне лікування хворих на зоб.	2
26.	09	Протипоказання до операцій при зобі.	2
27.	09	Ускладнення під час операцій при зобі	2
28.	09	Клініка та діагностика тиреоїдів.	2
29.	10	Чинники тромбоемболій судин брижі.	2
30.	10	Патогенез тромбоемболій судин брижі.	2
31.	03	Методи діагностики тромбоемболій судин брижі.	2
32.	10	Лікування тромбоемболій судин брижі.	2
33.	10	Особливості ведення післяопераційного періода	2
34.	10	Клініка та діагностика тромбоемболій легеневої артерії	2
35.	10	Виявлення тромбонебезпечних хворих.	2
36.	10	Характеристика сучасних антикоагулянтів	2
37.	10	Профілактика ТЕЛА.	2
38.	03	Методи обстеження прямої та ободової кишок	2
39.	13	Етіологія рака прямої кишки	2
40.	13	Клініка та діагностика рака прямої кишки	2
41.	13	Радикальні операції при раці прямої кишки	2
42.	13	Техніка ректороманоскопії.	2
43.	13	Клініка рака ободової кишки в залежності від локалізації.	2
44.	13	Класифікація рака ободової кишки.	2
45.	13	Ускладнення рака ободової та прямої кишок	2
46.	03	Рентгенологічне дослідження рака ободової кишки.	2
47.	13	Радикальні операції при раці ободової кишки.	2
48.	13	Етапність операцій при раці ободової та прямої кишки.	2
49.	13	Особливості підготовки хворих до операцій на товстій кишці.	2
1	2	3	4
50.	13	Паліативні операції при раці ободової кишки	2
51.	02	Анатомо-фізіологічні особливості товстої кишки	2
52.	03	Спеціальні методи дослідження товстої кишки.	2
53.	08	Етіологія неспецифічного виразкового коліта	2
54.	08	Патоморфологічні зміни при виразковому коліті.	2
55.	08	Блискавичні форми неспецифічного виразкового коліта.	2
56.	08	Хронічна безперервна форма неспецифічного виразкового коліта	2

57.	08	Хронічна рецидивуюча форма неспецифічного виразкового коліта.	2
58.	08	Ускладнення виразкового коліта.	2
59.	08	Діагностика виразкового коліта.	2
60.	08	Показання до операції при виразковому коліті	2
61.	08	Медикаментозне лікування неспецифічного виразкового коліта.	2
62.	08	Клініка, діагностика та ускладнення хвороби Крона.	2
63.	08	Техніка операцій при хворобі Крона	2
64.	03	Хірургічні методи дослідження підшлункової залози	2
65.	13	Класифікація злоякісних пухлин підшлункової залози.	2
66.	13	Дифдіагностика рака підшлункової залози.	2
67.	13	Клініка рака підшлункової залози в залежності від локалізації	2
68.	13	Пухлини острівкового апарата підшлункової залози.	2
69.	13	Ускладнення рака підшлункової залози.	2
70.	13	Паліативні операції при раці підшлункової залози.	2
71.	13	Доопераційна підготовка хворих	2
72.	13	Післяопераційне ведення хворих та профілактика ускладнень	2
73.	13	Малоінвазивні втручання при раці підшлункової залози.	2
74.	13	Клініка ульцерогенної аденоми підшлункової залози	2
75.	13	Діагностика аденом підшлункової залози	2
76.	13	Техніка енуклеації аденоми	2
77.	03	Спеціальні методи дослідження в судинній хірургії	2
78.	10	Клініка облітеруючого атеросклероза	2
79.	10	Клініка гострої артеріальної непрохідності судин.	2
80.	03	Методика виконання ангіографії	2
81.	10	Основні принципи реконструкційних операцій на судинах	2
82.	10	Види операцій при облітеруючому атеросклерозі	2
83.	10	Облітеруючий ендартеріт: клініка, діагностика.	2
84.	10	Дифдіагностика облітеруючих захворювань	2
85.	10	Методи лікування облітеруючого ендартерііта	2
86.	10	Атеросклеротична гангрена: діагностика, лікування	2
87.	10	Артеріальні тромбози і емболії судин.	2
88.	10	Облітеруючий тромбангіт: клініка, діагностика, лікування.	2
89.	10	Мікрохірургія кровоносних судин	2

90.	09	Хірургічні захворювання надниркових залоз. Методи дослідження.	2
91.	09	Фізіологічні функції надниркових залоз.	2
92.	09	Феохромоцитома: клініка, діагностика	2
93.	09	Малоінвазивні операції при надниркових пухлинах	2
94.	07	Лапароскопічна холецистектомія.	2
95.	07	Особливості холецистектомії при гострому холециститі.	2
96.	07	Лапароскопічна холедохоскопія	2
97.	07	Пункційна холедохостомія, техніка виконання	2
98.	07	Малоінвазивні втручання при дифіагностиці захворювань.	2
99.	07	Пункційні методи лікування під контролем УЗД	2
100.	07	Малоінвазивні втручання з "відеопідтримкою"	2
101	07	Ускладнення та помилки під час малоінвазивних втручань	2
102	07	Ведення післяопераційного періоду після малоінвазивних операцій.	2
103	07	Причини виникнення та класифікація кишкових нориць	2
104	03	Методи хірургічного дослідження при кишкових норицях	2
105	07	Трубчасті нориці, особливості течії	2
1	2	3	4
106	07	Губовидні нориці. Види, особливості клініки.	2
107	07	Тонко кишкові нориці: особливості течії в залежності від рівня	2
108	07	Товсто кишкові нориці, повні та часткові	2
109	07	Консервативне лікування кишкових нориць	2
110	07	Передопераційна підготовка при норицях	2
111	07	Поза черевні методи закриття нориць	2
112	07	Внутрішньочеревні методи закриття кишкових нориць	2
113	07	Техніка резекції кишки, що несе норицю	2
114	07	Особливості ведення післяопераційного періоду	2
115	07	Ускладнення та прогнози після операції. Працездатність.	2
116	03	Методи діагностики сторонніх тіл та пошкоджень стравохода	2
117	06	Основні причини пошкодження стравохода	2
118	06	Симптоматика сторонніх тіл стравохода	2
119	06	Методи видалення сторонніх тіл стравохода	2
120	06	Особливості опіків стравохода різними агентами	2
121	06	Патологія стінок стравохода при опіках	2

122	06	Клінічна картина опіка стравохода	2
123	06	Діагностика опіків стравохода	2
124	06	Лікування опіків в період опікового шока	2
125	06	Перша допомога хворим при хімічних опіках стравохода	2
126	06	Консервативне лікування медіастиніта	2
127	06	Оперативне лікування медіастиніта. Особливості дренивання середостіння	2
128	02	Анатомо-фізіологічна характеристика венозної системи	2
129	10	Етіопатогенез варикозної хвороби	2
130	10	Класифікація варикозної хвороби	2
131	10	Клініка варикозної хвороби в залежності від стадії	2
132	10	Ускладнення варикозної хвороби	2
133	10	Компресійна терапія варикозної хвороби	2
134	10	Медикаментозна та склерозуюча терапія	2
135	10	Протипоказання до операції при варикозній хворобі	2
136	10	ПТФС. Етіологія , патогенез і гемодинаміка	2
137	10	Залежність клінічної симптоматики від локалізації ПТФС	2
138	10	Основні методи лікування ПТФС	2
139	10	Причини лімфостаза кінцівок	2
140	10	Клініка слоновості нижніх кінцівок	2
141	02	Анатомо-фізіологічні особливості гастроєзофагеальної зони	2
142	03	Методи дослідження при грижах стравохідного отвору діафрагми	2
143	06	Класифікація гриж стравохідного отвору	2
144	06	Ковзна грижа стравохідного отвору: клініка, діагностика	2
145	06	Параезофагеальна грижа: клініка та діагностика	2
146	06	Короткий стравохід: клініка та діагностика	2
147	06	Ускладнення гриж стравохідного отвору	2
148	06	Показання до операції при грижах стравохідного отвору.	2
149	06	Основні принципи хірургічного лікування гриж стравохідного отвору.	2
150	06	Травматичні діафрагмальні грижі: клініка, діагностика, лікування.	2
151	03	Спеціальні методи діагностики патології діафрагми.	2
152	06	Релаксація діафрагми: показання до операції.	2
153	06	Пухлини та кісти діафрагми: діагностика, лікування.	2
154	07	Доброякісні пухлини шлунка. Методи діагностики.	2

155	07	Особливості проявів поліпозних аденом шлунка.	2
156	07	Фіброми, міоми та ліпоми шлунка: клініка та діагностика.	2
157	07	Ускладнення доброякісних пухлин шлунка.	2
158	07	Хірургічна тактика при розповсюдженому поліпозі шлунка.	2
159	07	Пухлини ДПК: клініка, діагностика, лікування.	2
160	07	Клініка доброякісних пухлин тонкої кишки.	2
161	07	Ускладнення доброякісних пухлин тонкої кишки.	2
1	2	3	4
162	03	Особливості діагностики пухлин тонкої кишки.	2
163	08	Клінічна картина при поліпозах товстої кишки.	2
164	08	Ускладнення пухлин товстої кишки.	2
165	02	Анатомо-фізіологічні особливості середостіння.	2
166	03	Спеціальні методи дослідження середостіння.	2
167	06	Клініка пухлин середостіння.	2
168	06	Діагностика пухлин середостіння.	2
169	06	Принципи лікування пухлин середостіння.	2
170	06	Хірургічні методи лікування пухлин середостіння.	2
171	13	Комбіноване лікування злоякісних пухлин середостіння	2
172	06	Неврогенні пухлини: локалізація, клініка, діагностика.	2
173	06	Пухлини із тканин, змішених в середостіння.	2
174	06	Ускладнення пухлин середостіння.	2
175	06	Злучнотканинні пухлини: клініка, хірургічна тактика	2
176	06	Пухлини із лімфоретикулярної тканин: діагностика, лікування	2
177	06	Кісти середостіння: клініка, діагностика	2
178	06	Помилки та ускладнення під час операцій на середостінні	2
179	03	Методи спеціального дослідження при захворюваннях печінки	2
180	07	Непаразитарні кісти печінки: клініка, діагностика, ускладнення	2
181	07	Доброякісні пухлини печінки	2
182	03	Методи пункційного лікування кіст печінки під контролем УЗД.	2
183	13	Первинний рак печінки: клініка, діагностика.	2
184	13	Сучасні методи лікування рака печінки	2
185	13	Вторинний рак печінки, лікування.	2
186	13	Техніка операцій при раці печінки	2

187	07	Етіопатогенез ехінококоза печінки	2
188	07	Діагностика ускладнень ехінококоза печінки	2
189	07	Лікування ехінококоза печінки	2
190	07	Малоінвазивні втручання при ехінококозі печінки	2
191	16	Етіопатогенез газової гангрені	2
192	16	Характеристика анаеробної флори при газовій гангрені	2
193	16	Фактори, що сприяють виникненню газової гангрені	2
194	16	Методи лікування газової гангрені	2
195	16	Ведення післяопераційного періоду у хворих.	2
196	16	Особливості техніки ампутації кінцівок при газовій гангрені	2
197	16	Дифдиагностика клостридіальної і неклостридіальної флори	2
198	16	Організаційна програма інфекційного контролю	2

**Тематика лекцій
для інтернів III року навчання.**

№ пп	Код курсу	Тема	Годи-ни	Лектор
1	2	3	4	5
		<u>Курс 5. Хірургія органів грудної клітини</u>		
1.	5	Доброякісні пухлини та рак стравохода. Помилки, небезпеки та ускладнення в грудній хірургії.	2	Доц.Севергин В.Є.
		<u>Курс 11. Гнійна хірургічна інфекція</u>		

2.	11	Специфічна анаеробна інфекція (правець, сказ, сибірська виразка). Хірургічні проблеми СНІДу.	2	Доц. косован В.М.
		<u>Курс 17. Онкологія.</u>		
3.	17	Рак шлунка	2	Проф.Грубнік В.В.
4.	17	Рак жовчного міхура та позапечінокових протоків	2	Проф. Міщенко В.В.
		<u>Курс 9. Хірургія судин.</u>		
5.	9	Гнійні захворювання кровоносних судин. Тромбофлебіт глибоких та поверхневих вен. ПТФС. Основні принципи лікування гнійних захворювань.	2	Доц.Новосад Є.М.
		<u>Курс 12. Невідкладна хірургія</u>		
6.	12	Рани (класифікація, первинна хірургічна обробка рани: рання, відкладена, пізня). Ускладнення ран. Опіки та відмороження. Електротравма	2	Доц. Баязитов М.Р.
		<u>Курс 8. Хірургія ендокринної системи.</u>		
7.	8	Хірургічні проблеми цукрового діабета. Діабетична ангіопатія нижніх кінцівок.	2	Ас.Новосад Є.М.
		<u>Курс 1. Організація хірургічної допомоги населенню.</u>		
8.	1	Питання етики та деонтології в професійній діяльності хірурга. Правові основи хірургічної допомоги.	2	Доц. Парфентьев Р.С.

Тематика семінарських занять для лікарів-інтернів III року навчання

№ п/п	Код курсу	Тема	Години
1.	11	Сказ: етіологія, клініка, діагностика та лікування	2
2.	11	Правець: етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування	2
3.	11	Сибірська виразка: клініка, лікування профілактика	2

4.	11	Хірургічні проблеми СНІДу	2
5.	5	Доброякісні пухлини стравохода: клініка, діагностика, лікування	2
6.	5	Рак стравохода: клініка, діагностика, лікування.	2
7.	5	Небезпеки та ускладнення в торакальній хірургії	2
8.	17	Рак шлунка: класифікація, клініка, діагностика	2
9.	17	Методи хірургічного лікування рака шлунка	2
10.	17	Особливості ведення післяопераційного періоду у хворих на рак шлунка	2
11.	9	Тромбоз в системі глибоких вен: клінічні форми, діагностика	2
12.	9	Клініка, діагностика та лікування поверхневого тромбофлебита.	2
13.	9	Тромбофлебіт глибоких вен кінцівок: діагностика, хірургічна тактика.	2
14.	9	Аспекти діагностики і лікування сепсиса	2
15.	12	Хірургічна тактика при ранах різної локалізації	2
16.	12	Опікова хвороба: клініка, діагностика, лікування.	2
17.	12	Тактика хірурга при хімічних опіках	2
18.	12	Променеві опіки: клініка, діагностика, лікування.	2
19.	17	Доброякісні пухлини жовчного міхура та позапечінкових протоків.	2
20.	17	Рак жовчного міхура: клініка, діагностика, лікування, прогноз.	2
21.	17	Спеціальні методи дослідження та дифдиагностика	2
22.	17	Рак позапечінкових протоків: клініка, діагностика, лікування.	2
23.	8	Клініка враження ступнів у хворих на цукровий діабет	2
24.	8	Основні методи діагностики діабетичної стопи	2
25.	8	Основи консервативної терапії діабетичної стопи	2
26.	8	Хірургічне та післяопераційне лікування хворих з діабетичною стопою.	2
27.	1	Клінічне мислення – основа діяльності лікаря	2
28.	1	Лікарська етика і деонтологія	2
29.	1	Правові основи в хірургії.	2

Тематика практичних занять для інтернів

III року навчання

№ п/п	Код курсу	Тема	Години
1	2	3	4
1.	11	Захворюваність на сказ. Етіологія сказу.	2
2.	11	Клінічна картина сказу: періоди течії, методи дослідження, дифдіагностика.	2
3.	11	Лікування та профілактика сказу.	2
4.	11	Правець: етіологія, захворюваність та епідеміологія.	2
5.	11	Фактори ризику та патогенез правця.	2
6.	11	Клініка правця, методи дослідженн, дифдіагностика.	2
7.	11	Ускладнення правця, течія і прогноз.	2
8.	11	Сибірська виразка: етіологія, епідеміологія та патогенез.	2
9.	11	Клінічні форми сибірської виразки.Методи дослідження, дифдіагностика.	2
10.	11	ВІЛ-інфекція та СНІД: етіологія та епідеміологія.	2
11.	11	Групи ризику та класифікація. Патогенез.	2
12.	11	Клінічна картина та методи дослідження.	2
13.	11	Лікування та профілактика. Течія і прогноз.	2
14.	5	Етіологія та патологічна анатомія доброякісних пухлин стравохода.	2
15.	5	Симптоматологія доброякісних пухлин стравохода.	2
16.	5	Рентгенологічне дослідження при доброякісних пухлинах стравохода.	2
17.	5	Езофагоскопія. Дифдіагностика доброякісних пухлин	2
18.	17	Рак стравохода: етіопатогенез та патологічна анатомія	2
19.	17	Клінічна картина рака стравохода (симптоматика).	2
20.	17	Методи діагностики рака стравохода	2
21.	17	Клінічні форми та класифікація рака стравохода	2
22.	17	Ускладнення рака стравохода.	2
23.	17	Лікування рака стравохода (радикальне та паліативне).	2
24.	5	Помилки в доопераційному періоді у торакальних хворих.	2
25.	5	Помилки, небезпеки і ускладнення під час операцій на легенях.	2

26.	5	Ускладнення післяопераційного періода.	2
27.	5	Профілактика і лікування ускладнень післяопераційного періода.	2
28.	17	Етіологія рака шлунка. Передракові захворювання.	2
29.	17	Патологічна анатомі рака шлунка.	2
30.	17	Метастазування рака шлунка.	2
31.	17	“Малі ознаки” рака шлунка.	2
32.	17	Клінічна симптоматика в залежності від локалізації пухлини.	2
33.	17	Класифікація рака шлунка.	2
34.	17	Лабораторні та спеціальні методи дослідження при раці шлунка.	2
35.	17	Признаки іноперабельності рака шлунка. Ускладнення.	2
36.	17	Дифдиагностика рака шлунка. Діагностична лапаротомія.	2
37.	17	Особливості резекції шлунка при раці	2
38.	17	Субтотальна резекція шлунка (рак вихідного відділа)	2
39.	17	Гастректомія (рак тіла або верхнього відділу малої кривизни)	2
40.	17	Резекція кардії (рак кардії з переходом на стравохід)	2
41.	17	Паліативні операції при раці шлунка.	2
42.	9	Загальна характеристика гострих тромбозів вен кінцівок і таза.	2
43.	9	Типові синдроми тромбоза вен нижніх кінцівок.	2
44.	9	Флеботромбоз, клініка. Ускладнення тромбоза глибоких вен.	2
45.	9	Поверхневий тромбофлебіт: локалізація, етіопатогенез.	2
46.	9	Клінічна картина гострого тромбофлебіта.	2
47.	9	Характеристика рецидивуючих форм гострого тромбофлебіта.	2
48.	9	Класифікація тромбофлебітів.	2
49.	9	Лабораторні дослідження та дифдиагностика.	2
50.	9	Консервативне лікування тромбофлебіта	2
1	2	3	4
51.	9	Оперативне лікування гострого тромбофлебіта.	2
52.	9	Ускладнення тромбофлебіта, прогноз та профілактика.	2
53.	11	Загальні принципи лікування гнійних захворювань.	2
54.	11	Місцеве лікування гнійних ран.	2
55.	12	Рани: класифікація, ускладнення ран, методи обробки ран.	2
56.	12	Види первинної хірургічної обробки ран: техніка виконання.	2
57.	11	Основні види лікування ускладнених інфікованих ран.	2

58.	12	Термічні опіки. Класифікація. Опреділення важкості термічного пошкодження..	2
59.	12	Опіковий шок: патогенез, клініка та лікування.	2
60.	12	Хірургічна тактика в період опікової токсемії	2
61.	12	Період септикотоксемії. Принципи лікування.	2
62.	12	Характеристика періоду реконвалесценції. Ускладнення опікової хвороби.	2
63.	12	Хімічні опіки: етіологія і патогенез.	2
64.	12	Характеристика ступенів хімічних опіків.	2
65.	12	Невідкладна допомога, місцеве лікування та детоксикація при хімічних опіках.	2
66.	12	Холодова травма: періоди течії та ступені відмороження. Невідкладна допомога та лікування.	2
67.	12	Електричні опіки: характеристика, перша допомога, лікування.	2
68.	17	Доброякісні пухлини жовчного міхура: особливості діагностики і лікування.	2
69.	17	Доброякісні пухлини позапечінкових протоків: діагностика та лікування.	2
70.	17	Первинний рак жовчного міхура: патогенез, патологічна анатомія.	2
71.	17	Клінічна симптоматика рака жовчного міхура	2
72.	17	Клінічні форми первинного рака жовчного міхура	2
73.	17	Діагностика первинного рака жовчного міхура	2
74.	17	Спеціальні методи дослідження при раці жовчного міхура	2
75.	17	Хірургічна тактика при підозрі на рак жовчного міхура	2
76.	17	Радикальні операції при раці жовчного міхура	2
77.	17	Паліативні операції при раці жовчного міхура	2
78.	17	Локалізація, патанатомія рака позапечінкових протоків	2
79.	17	Клініка рака позапечінкових жовчних протоків	2
80.	17	Хірургічна тактика при раці позапечінкових протоків	2
81.	8	Мікро- і макроангіопатії при цукровому діабеті	2
82.	8	Специфічні особливості діабетичної ангіопатії нижніх кінцівок.	2
83.	8	“Діабетична стопа”: нейропатія та ангіопатія	2
84.	8	Класифікація діабетичної стопи.	2
85.	8	Нейропатична інфікована стопа. Характеристика. Діагностика.	2
86.	8	Ішемічна гангренозна стопа: клініка, класифікація.	2
87.	8	Клініка ішемізованої стопи в залежності від стадії процесу.	2
88.	8	Дифдиагностика змін конфігурації стопи і надступаковомілкових суглобів.	2
89.	8	Діагностичні міроприємства при ішемічній гангренозній стопі.	2

90.	8	Оцінка неврологічного статусу кінцівок.	2
91.	8	Методи діагностики стану артеріального кровотока при діабетичній стопі. Рентгенографія ступнів та колінних суглобів.	2
92.	8	Сучасні методи дослідження капілярного кровотоку кінцівок.	2
93.	8	Показання до оперативного лікування діабетичної стопи.	2
94.	1	Норма і патологія, здоров'я і хвороба	2
95.	1	Про шаблони в діагностиці і терапії	2
96.	1	Естетика і культура лікувально-профілактичних закладів.	2
97.	1	Загальна культура і авторитет лікаря	2
98.	1	Лікарська таємниця	2
99.	1	Санітарна просвіта і санітарна культура населення.	2
100.	1	Ятрогенні захворювання.	2
101.	1	Чуткість і тактичність лікаря.	2

**ПЕРЕЛІК ТЕХНІЧНИХ ПОСІБНИКІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДЛЯ ЧИТАННЯ
ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

1	Діапроектор "Екран-3"	5 шт.
2	Діапроектор "Пеленг" 904136	1 шт.
3	Діапроектор "Альфа" 11651	1 шт.
4	Макропрепарати	50 шт.
5	Таблиці учбові	100 шт.
6	Негатоскоп № 34	1 шт.
7	Відеомагнітофон	1 шт.
8	Відеотека	10 шт.
9	Комп'ютерний клас	1 шт.
10	Кадоскоп	1 шт.
11	Рентген-архів	По темам
12	Бібліотека	500 шт.

лікаря-спеціаліста-хірурга.

Лікар-хірург повинен знати:

- організацію планової та екстреної допомоги населенню країни (загальні питання), організацію роботи в хірургічному відділенні і в кабінеті поліклініки, перев'язочній, операційній;
- організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями;
- основні питання топографічної анатомії;
- нормальну фізіологію систем організму, етіопатогенез хірургічних захворювань взаємозв'язок функціональних систем у здорових і хворих;
- орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекцій;
- інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
- питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
- основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії), основи імунології, антибіотико профілактики в хірургії;
- клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, терапевтичною) патологією;
- основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу, фізкультури та інших параклінічних методів;
- основи дієтології;
- питання специфічних хірургічних інфекцій (сибірська виразка, правець, тощо);
- основи післяопераційної реабілітації та положення про тимчасову та стійку втрату працездатності;

Лікар-хірург повинен вміти:

- провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
- визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
- чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
- надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова трахеостомія, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
- визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
- провести диференційну діагностику захворювання у дорослих та дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів;
- обґрунтувати тактику медикаментозного і оперативного лікування хворих з хірургічними захворюваннями;

- обґрунтувати покази до проведення операції з урахуванням стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболювання;
- визначити групову і резусну приналежність крові, проводити проби на індивідуальну сумісність, переливати кров і кровозамінні розчини, діагностувати ускладнення та застосовувати заходи боротьби з ними;
- застосувати принципи післяопераційного лікування хворих;
- своєчасно діагностувати і лікувати післяопераційні ускладнення.

**ЛІКАР-ХІРУРГ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ НАСТУПНИМИ МАНПУЛЯЦІЯМИ
та технікою операцій:**

- пункцією вени, вимірюванням венозного тиску, венесекцією;
- первинною хірургічною обробкою рани;
- методикою трахеотомії, трахеостомії та коніотомії;
- пункцією плевральної порожнини, її дронуванням;
- пункцією порожнини перикарду і серця;
- введенням шлункового зонду та зонду Блекмора-Сингстекена;
- пункцією черевної порожнини, лапароцентезом; діагностичним перитональним лаважем;
- методикою екстрених лапаротомій;
- операціями при гострому апендициті, гострому холециститі, проривній виразці шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленій грижі, гострій кишковій непрохідності, травматичному розриві селезінки, кишок та інших органів;
- накладанням гастростоми, колостоми, ентеростоми;
- дослідженням прямої кишки: пальцевим, дзеркалом, аноскопом;
- перев'язуванням гемороїдальних вузлів;
- методикою консервативного та оперативного лікування хворих з внутрішньою кровотечею;
- методикою розкриття та дронування абсцесів, флегмон, парапроктитів, панариціїв, карбункулів та фурункулів;
- фістулографією;
- лікуванням опікових ран та при відмороженні;
- видаленням сторонніх тіл із м'яких тканин;
- видаленням доброякісних пухлин м'яких тканин, що розташовані поверхнево;
- зупинкою; кровотечі при травмі магістральних судин;
- методикою паранефральної, вагосимпатичної, провідникової та інших новокаїнових анестезій;
- методикою катетеризації, надлобкової пункції сечового міхура та епіцистостомії;
- методикою знеболення і тимчасової та постійної іммобілізації при переломах різної локалізації, вправлення вивихів;
- технікою проведення планових операцій при грижах, апендициті, холециститі, варикозній хворобі.

Список рекомендованої літератури

1. Азолов В.В. Актуальные вопросы клиники и лечения ожоговой болезни. – Горький, 1990
2. Атлас хірургічних операцій і маніпуляцій. /За ред. Л.Я.Ковальчука, В.М.Поліщука та ін./ - Тернопіль – Рівне, Укрмедкнига, 1997.
3. Бабак О.Я., Фадєєнко Г.Д. Сучасна фармакотерапія шлунково-кишкових кровотеч. Харків, 1996.
4. Баиров Г.А. Неотложная хирургия у детей. – ГОЭТАР.: Медицина, 2000.
5. Балалыкин А.С. Эндоскопическая абдоминальная хирургия. –М.: ИМА-пресс, 1996.
6. Бондаренко В.А., Лупальцев В.И. Острый аппендицит. -К.:Здоров'я, 1993.
7. Боровий Є.М., Борова О.Є. Хірургія магістральних позапечінкових жовчних шляхів (при деяких патологічних станах).-Укрмедкнига, 1998.
8. Ботвинов Н.М., Леонович С.М., Поскевич Н.Н. Клиническая хирургия. - Мн., 1998.
9. Братусь В.Д. Диференційна діагностика в лікуванні гострих шлунково-кишкових кровотеч.-К.:Здоров'я, 1991.
10. Брюшные грыжи./Под ред.М.П.Черенко, - К.:Здоров'я, 1995.
11. Валдина Е.А., Заболевания щитовидной железы.-М., 1993.
12. Василюк М.Д. і співавтори. Ускладнення виразки шлунка та дванадцятипалої кишки. –Ів.Франківськ, 1998.
13. Вихриев Б.С., Кичемасов С.Х., Скворцов Ю.Р. Местные поражения холодом.- Лен., 1991.
14. Военно-полевая хирургия: Руководство для практических врачей. (Под ред. П.Г.Брюсова и Э.А.Нечаева).- М.:ГОЭТАР, 1996.
15. Горбашко А.М. Способы пилоросохраняющей резекции желудка. – СПб.: СпбМАПО, 1994.
16. Гостищев В.К. Общая хирургия.-М.:Медицина, 1993.
17. Григорьев Т.Г. Оперативне лікування глибоких опіків методом дермотензії. Харків, 1998.
18. Группы крови человека. /Пер. с англ А.С.Глодник. Под ред. В.В.Томилина.- М.:Медицина, 1991.
19. Даченко Б.М., Безуглая Е.П., Белов С.Г. Теория и практика местного лечения гнойных ран. – 1995.-К., «Здоров'я».-370 с.
20. Демидов В.П. Рак молочной железы. – М.:МНИОМ, 1991.
21. Долидович К.К. болезни пищеварительного тракта. – Мн, 1994.
22. Долинин В.А., Лебедев Л.В., Перегудов М.Г. Техника хирургических операций на сосудах. – СПб.: Гипократ. 1996.
23. Дрижак В.І. і співавтори. Ендотоксикоз в клінічній онкології, шляхи корекції.-Укрмедкнига, 1999.
24. Дуденко Г.И., Петренко Г.Д., Михайлец Ю.А., Дуденко В.Г. Экстренная лапароскопия в неотложной хирургии. – К.: Здоров'я, 1991.
25. Ельский В.Н., Чайка В.К., Бородин А.Л. Антиоксидантная и антигипоксантная терапия травматического шока.-Донецк, Здоровье, 1992.
26. Звягинцева Т.Д., Шаргород И.И., Мирзоева Л.А. Хронический панкреатит.- Харьков., 2004.

27. Интенсивная терапия. (перевод с англ.) глав. Ред. Мартынов А.И.- М.: Медицина, 1998.
28. Калинин А.П., Пинский С.Б. Актуальные вопросы хирургической эндокринологии. Иркутск, 1990.
29. Камінський І.В. Оптимізація лікування хворих на складні форми гриж живота. Сімферополь, 1996.
30. Канюк Й., Ванюшко В. Невідкладні стани. Анестезіологічна тактика, реанімація та інтенсивна терапія.-Львів, 1998.
31. Клапиков Ф.А. Неотложная помощь в урологии. – К.: Здоров'я, 1998.-157 с.
32. Ковальчук Л.Я. Невідкладна хірургія. –Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.-286 с.
33. Ковальчук Л.Я. Шпитальна хірургія. – Тернопіль, 1999.
34. Ковальчук Л.Я., Поліщук В.М., Велігоцький М.М. та інш. Вибір методів хірургічного лікування гастродуоденальних виразок (патофізіологічне обґрунтування та ендоскопічні критерії). –Тернопіль- Рівне, Укрмедкнига, 1997.
35. Ковальчук Л.Я., Поліщук В.М., Нечитайло М.Ю., Ковальчук О.Л. Лапароскопічна хірургія.- Тернопіль – Рівне, 1997.
36. Ковальчук Л.Я., Спіженко Ю.П., Саєнко В.Ф., Книшів Г.В., Нечитайло М.Ю. та ін. Клінічна хірургія (у 2-х томах) /Керівництво/.- Укрмедкнига, 1999.
37. Кованов В.В. Оперативная хирургия и топографическая анатомия.- М.: Медицина, 1995.
38. Коган В.С. и др. Патогенетические основы хирургического лечения паховых и бедренных грыж. – Иркутск, : Из-во Иркут.Мед. и-та, 1991.-176 с.
39. Конькова М.В. Диагностическая и интервенционная санография в неотложной абдоминальной хирургии. – Донецк, Новый мир, 2005.
40. Королев Б.А., Пиковский Д.Л. Экстренная хирургия желчных путей.- М.: Медицина, 1990.
41. Котельников В.П. Раны и их лечение.-М.: Медицина, 1991.
42. Кривицкий Д.И. и др.. Абсцессы брюшной полости.-К.: Здоров'я 1990.-157 с
43. Кригер А.Г., Лапароскопические операции в неотложной хирргии. – М.: 1997.
44. Крилов А.А., Земляной А.Г. Неотложная гастроэнтерология. Питер, Практическая медицина, 1997.
45. Кузин М.И. Хирургические болезни. М.: Медицина, 1995.
46. Кузьменко В.В., Журавлев С.М. Травматологическая и ортопедическая помощь. – М.: Медицина, 1992.
47. Кулешов Е.В. Хирургические заболевания и сахарный диабет.- К.:Здоров'я, 1990.
48. Лившиц А.В. Хирургия спинного мозга.-М.: Медицина, 1990.
49. Люлько А.В., Воронин К.В. Хирургия урогенитальной травмы. Днепропетровск, 1994.
50. Мариев А.М., Ревской А.К. Хирургия травм печени.-Томск, Изд. Томского университета, 1993.

51. Масляк В.М., Павловський М.П. та ін. Практична колопроктологія.- Львів: Світ,1993.
52. Милонов О.В. и др. Послеоперационные осложнения и опасности в абдоминальной хирургии. Руководство для врачей.-М.: Медицина,1990.
53. Митюк М.М. Попов В.И. Абсцессы легких: клиника, диагностика и лечение.-Винница,1994.
54. Наружные и внутренние свищи в хирургической практике /Под ред. Э.Н.Ванцяна.-2-е изд., перераб. И доп.-М.:Медицина,1990.-224 с.
55. Нестеренко Ю.Л. и др. Хирургическая дуоденальная непроходимость.- М.: Медицина,1990.
56. Олекса А.П. Травматологія. Підручник для лікарів.-Львів,1996.
57. Онкологія. /За ред.Б.Т.Білінського, Ю.Н.Стернбка, Я.В.Шпарика/. Львів, Медицина світу,1998.
58. Оперативная урология под ред. Н.А.Лопаткина, И.П. Шевцова, Л., «Медицина» 1986.
59. Оперативная хирургия /Под ред. И Литтмана Будапешт: И-во АН Венгрии,1981. 1176с.
60. Основы колопроктологии / Под. Ред. Воробьева Г.И./ Ростов-на-Дону, Феникс, 2001.
61. Петров С.В. Общая хирургия. – СПб., Питер, 2002.
62. Повстяной М.Ю. Трансфузійні та сорбційні методи детоксикації при опіковій хворобі. Київ,1996.
63. Посохова К.А.,Климнюк С.І. Мікробіологічні та фармакологічні основи раціонального застосування антибіотиків. (Навчальний посібник). – Укрмедкнига, 1998.
64. Радзіховський А.П., Бабаєнко В.І. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини / Посібник для лікарів-інтернів. – Київ: Фенікс, 2002.- 320 с.
65. Радзіховський А.П., Бобров О.Е., Найштетик В.Я. Очерки хирургии перитонита. – Киев, 2000. – 139 с.
66. Радзіховський А.П., Семенюк Ю.С., Бобров А.Е. та співавт. Еталони практичних навичок для хірургів-інтернів. – Київ, Рівне, 2001. – 124 с.
67. Раны и раневая инфекция. Руководство для врачей. /Под ред. М.И.Кузина, Б.М.Костюченко,М.:Медицина,1990.
68. Регеда М.С.,Гайдучок І.С. Пульмонологія.- Львів,1998.
69. Рылюк А.Ф. Топографическая анатомия и хирургия органов брюшной полости.-Мн.. 1997.
70. Рысс Е.С., Звартау Э.Э. Фармакотерапия язвенной болезни. – СПб., Невский диалект. – 1999.
71. Рябов Г.А. Синдром критических состояний.-М.: Медицина, 1994.
72. Савельев В.С., Яблоков Е.Г., Кириенко А.И. Массивная эмболия легочных артерий.-М.: Медицина,1990.
73. Саенко В.Ф., Кондратенко П.Г., Семенюк Ю.С., Велигоцкий Н.Н., Калита Н.Я. Диагностика и лечение кровотечения в просвет пищеварительного тракта.-Ровно,1997.
74. Сачек М.Г., Косинец А.Н., Адаменко Г.П. Иммунологические аспекты хирургической инфекции. – Витебск, 1994.
75. Секела М.В., Практична торакальна хірургія. – Львів, Логос, 2003.

76. Сердечно-сосудистая хирургия. Руководство под ред В.И.Бураковского, Л.А.Бокерия, М.Медицина,1989.
77. Скрипниченко Д.Ф., Шевнюк М.М. Диагностика и лечение миастений.-К.: Здоровье,1990.-130с.
78. Стручков В.И., Гостищев В.К., Стручков В.К. Хирургическая инфекция. Руководство для врачей.-М.:Медицина,1991.
79. Томачук И.П., Томащук И.И. Руководство по оперативной технике для начинающих хирургов. – Киев., Изд-во Европейского Университета, 2001.
80. Тоскин К.Д., Жебровский В.В. Грыжи брюшной стенки.- М.: Медицина,1990.
81. Трансплантология. Руководство для врачей./ под ред. Шумакова В.И.-М.: Медицина,Тула, Репфоникс Лтд. 1995.
82. Усельцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия заболеваний и повреждений кисти.-М.: Медицина, 1986.
83. Усенко Л.В., Шифрин Г.А. Интенсивная терапия при кровопотере,1990.
84. Усенко Л.В., Клігуненко г.М. Профілактика та лікування інфекційних ускладнень у практиці лікаря-хірурга. – Дніпропетровськ,2004.
85. Факультетська хірургія. за ред Шідловського В.О., Захараша М.П. Тернопіль, Укрмедкнига, 2002.
86. Френк Неттер. Атлас анатомії людини / під ред. Проф. Чайковського Ю.Б.,(перекл. з англ.), - Львів, Наутилус,2004.
87. Хворостина В.Н., Тесленко В.Г. Алкогольные гепатиты.- Харьков,1993.
88. Хирургические болезни (учебник). Под ред. Кузина М.И.- М.: Медицина, 1995.
89. Хирургия. Руководство для врачей. (пер. с англ.) Под редакцией Лопухина .М. и Савельева В.С.- М.: Медицина,1997.
90. Цыбуляк В.Н., Цыбуляк Г.Н, Травма, боль, анестезия.- М.: Медицина,1994.
91. Цыбуляк Г.Н. Хирургическое лечение тяжелой и сочетанной травмы. – СПб.: Гипократ,1996.
92. Черенько М.П. Справочник хирурга поликлиники. – К.: Здоров'я, 1990.- 304с.
93. Черенько М.П., Ваврик Ж.М. загальна хірургія з анестезіологією, основами реаніматології та догляду за хворими.-К.: Здоров'я, 1999.
94. Шалимов А.А., Шалимов С.А., Нечитайло М.Е., Доманский Б.В. Хирургия печени и желчевыводящих путей.-К.: Здоров'я,1993.
95. Шалимов А.А., Грубник В.В., Ткаченко Л.И. и др. Инфекционный контроль в хирургии. – Одесса, Маяк, 1998.
96. Шалимов А.А., Саенко В.Ф. Хирургия Кишечника. К.К., Здоровье, 1977.- 274 с.
97. Шалимов А.А., Саенко В.Ф., Хирургия пищеварительного тракта.К., Здоров'я 1987 – 568 с.
98. Шалимов А.А., Шапошников В.И., Пинчук М.П. Острый перитонит.- К.: Наукова думка, 1981.
99. Шалимов С.А., Радзиховский А.П., Нечитайло М.Е. Острый панкреатит и его осложнения.- К.: Наукова думка, 1990 – 271 с.

100. Шевченко Ю.А., Шихвердиев Н.Н. Ангиогенный сепсис.- СПб. Наука, 1996.
101. Экстренная хирургия желчных путей. Под ред. Кондратенка П.Г. – Донецк, Лебедь, 2005.

Список рекомендованої додаткової літератури

для лікарів-інтернів 1 року навчання.

1. Балалыкин А.С. Эндоскопическая абдоминальная хирургия. – М., 1996. – 152с.
2. Березняков И.Г. Инфекции и антибиотики. – Харьков, Константа, 2004. – 448с.
3. Бисенков Л.Н., Зубарев П.Н., Трофимов В.М. и др. Неотложная хирургия груди и живота: Руководство для врачей /Под ред. Л.Н.Бисенкова, П.Н.Зубарева – СПб.: Гиппократ, 2002. – 512с.
4. Бисенков Л.Н. Хирургия огнестрельных ранений груди. – СПб.: Гиппократ, 2001. – 306с.
5. Братусь В.Д. Дифференциальная диагностика и лечение острых желудочно-кишечных кровотечений. – Киев.: Здоровье, 1991. – 268с.
6. Вагнер Е.А. Хирургия повреждений груди. – М.: Медицина, 1981. – 288с.
7. Врачебные манипуляции. Учебное пособие /Под ред. Проф. П.Г.Кондратенко – Донецк, Новый мир, 2001. – 230с.
8. Гальперин Э.Н., Волкова Н.В. Заболевания желчных путей после холецистэктомии. – М.: Медицина, 1988. – 272с.
9. Гепатобилиарная хирургия: Руководство для врачей /Под ред. Проф. Н.А.Майстренко, А.И.Нечая. – СПб. 1999. – 268с.
10. Гринберг А.А. Неотложная абдоминальная хирургия: справочное пособие для врачей. – Москва, 2000. – 495с.
11. Грубник В.В., Лосев А.А., Баязитов Н.Р., Парфентьев Р.С. Современные методы лечения брюшных грыж. – К.:Здоров'я. 2001. – 280с.
12. Губергриц Н.Б., Христоч Т.Н. Клиническая панкреатология. – Донецк. ООО «Лебедь», 2000. – 146с.
13. Ерюхин И.А., Петров В.П., Ханевич М.Д. Кишечная непроходимость /Руководство для врачей. – СПб: Питер. – 1999. – 448с.
14. Запорожан В.Н., Грубник В.В., Поддубный Б.К., Золотарева Т.А., Шипулин П.П. Лазеры в эндоскопии. – К.: Здоров'я, 1998 . – 206с.
15. Запорожан В.Н., Грубник В.В., Саенко В.Ф., Нечитайло М.Е. и др. Видеоэндоскопические операции в хирургии и гинекологии. – Київ: Здоров'я, 2000. – 304с.
16. Ивашкин В.Т., Трухманов А.С. Болезни пищевода. – Москва.:»Триада –Х», 2000. – 180с.
17. Ищенко Б.И., Бисенков Л.Н., Тюрин И.Е. Лучевая диагностика для торакальных хирургов. – СПб., 2001. – 347с.
18. Кімакович В.Й., Грубнік В.В., Мельничекно Ю.А., Тумак І.М. Діагностична і лікувальна ендоскопія травного каналу. – Львів: Видавництво Мс., 2003. – 208с.

19. Ковальчук Л.Я., Поліщук В.М., Нечитайло М.Ю., Ковальчук О.Л. Лапароскопічна хірургія жовчних шляхів. – Тернопіль – Рівне: Вертекс, 1997. – 155с.
20. Кондратенко П.Г., Васильев А.А., Элин А.Ф., Конькова М.В., Стукало А.А. Экстренная хірургія желчных путей. /Руководство для врачей/ Под.ред.проф.. П.Г.Кондратенко. – Донецк: Лебедь, 2005. – 434с.
21. Конькова М.В. Диагностическая и интервенционная сонография в неотложной абдоминальной хирургии. – Донецк : Новый мир. . 2005. – 300с.
22. Костюченко А.Л., Филин В.Н. Неотложная панкреатология. СПб.: Издательство «Деан», 2000. – 480с.
23. Крестин Г.П., Чойк П.Л. Острый живот: визуальные методы диагностики. – М.: Медицина, 2000. – 360с.
24. Лейшнер У. Практическое руководство по заболеваниям желчных путей. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2001. – 264с.
25. Мартов Ю.Б., Подолинский С.Г., Кирковский В.В., Щастный А.Т. Распространенный перитонит. Основы комплексного лечения. – М.: «Триада – Х», 1998. – 144с.
26. Мороз В.В., Лукач В.Н., Шифман Е.М. и др. Сепсис: Клинико-патолофизиологические аспекты интенсивной терапии». – Петрозаводск: «Интел Тек», 2004. – 291с.
27. Моше Шайн. Здравый смысл в неотложной абдоминальной хирургии. – М.: Издательский дом. «ГЭОТАР-МЕД», 2003. – 272с.
28. Невідкладна хірургія: Керівництво для лікарів /За ред. Ковальчука Л.Я. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 288с.
29. Неотложные состояния. Учебное пособие /Под ре. Проф. П.Г.Кондратенко. – Донецк, Новый мир, 2001. – 500с.
30. Нечаев Э.А., Курыгин А.А., Ханевич М.Д. Дренирование тонкой кишки и интенсивная терапия при перитоните и кишечной непроходимости. – СПб, 1993. – 238с.
31. Практична колопроктологія /В.М.Масляк, М.П.Павловський, Ю.С.Лозинський, І.М. Варивода. – Львів: Свчч, 1993. – 144с.
32. Ривкин В.А., Бронштейн А.С., Файн С.Н. Руководство по проктологии. – М.: Медпрактика, 2001. – 300с.
33. Руководство по клинической хирургии. /Под ред. Проф. П.Г.Кондратенко. – Донецк, 2005. – 752с.
34. Российский терапевтический справочник. /Под.ред. акад. А.Г.Чугалина/. – Москва.: «ГЭОТАР-МЕДИА». 2005. – 860с.
35. Саенко В.Ф., Кондратенко П.Г., Семенюк Ю.С. и др. Диагностика и лечение острого кровотечения в просвет пищеварительного канала. – Ровно, 1997. – 384с.
36. Сердечно-сосудистая хирургия :Руководство /В.Н.Бураковский, Л.А.Бокерил и др. – М.: Медицина, 1989. – 752с.
37. Сепсис в начале 21 века. Классификация, клинико-диагностическая концепция и лечение. Патолого-анатомическая диагностика.: Практическое руководство. - М.: Издательство НЦССХ им.А.Н.Бакулева РАМН, 2004. – 130с.
38. Современные клинические рекомендации по антимикробной терапии (под.ред.Страгунского Л.С., Дехнича А.В.) – Выпуск 1. – Смоленск: МАКМАХ, 2004. – 384 с.

39. Соколов В.Н., Фещенко Ю.Н., Перельман М.Н. и др. Пульмонология. – Одесса, 1998. – 364с.
40. Справочник по хирургии. Перевод с английского /Под ред. С.Шварца, Дж. Шаерса, Ф.Спенсера. СПб: Питер-Пресс, 1999.- 880с.
41. Тамм Т.И., Бардюк А.Я., Даценко А.Б., Богун Е.А. Диагностика и тактика лечения больных острой кишечной непроходимостью. – Учебное пособие. – Харьков – ХМА – ПО, 2003. – 115с.
42. Томашук И.П., Беломар И.Д., Отурин Е.П. Ранняя спаечная непроходимость кишечника. – К.: Здоров'я, 1991. – 136с.
43. Федоров В.Д., Буриев И.М., Икрамов Р.З. Хирургическая панкреатология. Руководство для врачей. – М.: Медицина, 1999.- 208 с.
44. Флорикян А.К. Хирургия повреждений груди (патофизиология, клиника, диагностика, лечение). Избранные лекции. – Х.: Основа, 1998. - 504с.
45. Хірургічні хвороби /за ред.д.м.н., проф.В.В.Грубніка – Одеса: Медичний університет, 2003. – 430с.
46. Хирургические болезни. Учебник /М.И.Кузин, О.С.Шкраб, Н.М.Кузин и др.; Под ред. М.И.Кузина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Медицина, 2002. – 784с.
47. Шалимов А.А., Грубник В.В., Джоэл Горовиц и др. Хронический панкреатит /Современные концепции патогенеза, диагностики и лечения. – Киев.: Здоров'я, 2000.- 256с.
48. Шалимов С.А., Радзиховский А.П., Нечитайло М.Е. Острый панкреатит и его осложнения / Отв.ред. А.А.Шалимов. – К.: Наукова думка, 1990. – 272 с.
49. Шпитальна хірургія /За ред. Л.Я.Ковальчука, Ю.П.Спіженка, В.Ф.Саєнка та ін. - Тернопіль: Укр.медкнига, 1999. – 590 с.
50. Экстренная хирургия сердца и сосудов /Под ред. М.Е. Де Бэки, Б.В.Петровского. – М.: Медицина, 1980. – 248с.

Список рекомендованої додаткової літератури

для лікарів-інтернів 2 року навчання.

1. Балалыкин А.С. Эндоскопическая абдоминальная хирургия. – М., 1996. – 152 с.
2. Березняков И.Г. Инфекции и антибиотики. – Харьков, Константа, 2004. – 448 с.
3. Гепатобилиарная хирургия: Руководство для врачей /Под редакцией проф. Н.А.Майстренко, А.И.Нечая. – СПб, 1999. – 268 с.
4. Губергриц Н.Б., Христинич Т.Н. Клиническая панкреатология. – Донецк. ООО «Лебедь», 2000. – 416 с.
5. ЗапорожанВ.Н., Грубник В.В., Саєнко В.Ф., Нечитайло М.Е и др. Видеоэндоскопические операции в хирургии и гинекологии. – Київ: Здоров'я, 2000. – 304 с.
6. Ищенко Б.И., Бисенков Л.Н., Тюрин И.Е. Лучевая диагностика для торакальных хирургов. – СПб., 2001. – 347 с.
7. Ковальчук Л.Я., Поліщук В.М., Нечитайло М.Ю., Ковальчук О.Л. Лапароскопічна хірургія жовчних шляхів. – Тернопіль – Рівне: Вертень, 1997. – 155 с.

8. Митюк И.И., Попов В.И. Абсцессы легких. – Винница: Научная медицинская литература, 1994. – 210 с.
9. Оперативная хирургия /Под ред. Литтмана. – Будапешт: Изд-во АН Венгрии, 1981. – 1176 с.
10. Покровский А.В. Клиническая ангиология. – М.: Меркурий, 1979. – 368 с.
11. Полоненко А.Е., Чухриенко Д.П., Мильков Б.О. Закрытые повреждения органов грудной клетки. – К: Здоров'я, 1982. – 160 с.
12. Практична колопроктологія /В.М.Масляк, М.П.Павловський, Ю.С.Лозинський, І.М.Варивода. – Львів:Свгг,1993. – 144 с.
13. Ривкин В.А., Бронштейн А.С., Файн С.Н. Руководство по проктологии. – М.: Медпрактика, 2001. – 300 с.
14. Руководство по клинической хирургии /под ред. Проф. П.Г.Кондратенко/ - Донецк: 2005. – 752 с.
15. Современные клинические рекомендации по антимикробной терапии (под ред. Страчунского Л.С., Дехнича А.В.) – Выпуск 1. – Смоленск: МАКМАХ, 2004. – 384 с.
16. Федоров В.Д., Буриев И.М., Икрамов Р.З. Хирургическая панкреатология: Руководство для врачей. – М.: Медицина, 1999. – 208 с.
17. Хирургические болезни: Учебник /М.И. Кузин, О.С.Шкраб, Н.М.Кузин и др.: Под ред. М.И.Кузина. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Медицина, 2002. – 784 с.
18. Шалимов А.А., Грубник В.В., Ткаченко А.И. и др. Инфекционный контроль в хирургии. – Киев, 2001. – 182 с.
19. Шалимов А.А., Саенко В.Ф. Хирургия пищеварительного тракта. – Киев.: Здоров'я, 1987. – 586 с.
20. Шалимов А.А., Сухарев И.И. Хирургия вен. – Київ.: Здоров'я, 1984. – 256 с.
21. Шалимов А.А., Шалимов С.А., Некчитайло М.Е., Доманский Б.В. Хирургия печени и желчевыводящих путей. – Київ.: Здоров'я, 1993. – 512 с.

Список рекомендованої додаткової літератури

для лікарів-інтернів 3 року навчання.

1. Балалыкин А.С. Эндоскопическая абдоминальная хирургия. – М., 1996. – 152 с.
2. Березняков И.Г. Инфекция и антибиотики. – Харьков, Константа, 2004. – 448 с.
3. Вагнер Е.А., Тавровский В.М. Ошибки, опасности и осложнения в легочной хирургии. - Пермское хирургическое издательство, 1977. –

236с.

4. Василенко В.Х, Гребенев А.Л., Сальман М.М. Болезни пищевода. – М., Издательство «Медицина», 1971. – 407 с.
5. Гешелин С.А. Неотложная онкохирургия. К.: Здоров'я, 1988. – 200с.
6. Гепатобилиарная хирургия: Руководство для врачей /Под ред. Проф. Н.А.Майстренко, А.И.Нечая. – СПб, 1999. – 268 с.
7. Грингхаль Х. Т. Основы доказательной медицины. – М.: Издательский дом. «ГЭ – ОТАР – МЕД», 2004. – 240с.
8. Гусак В.К., Фисталь Э.Я., Баринов Э.Ф. Штутин А.А. Термические субфасциальные поражения. – Донецк, «Донеччина», 2000. – 192с.
9. Ищенко Б.И., Бисенков Л.Н., Тюрин И.Е. Лучевая диагностика для торакальных хирургов. – СПб., 2001. – 347 с.
10. Кімакович В.Й., Грубнік В.В., Мельниченко Ю.А., Тумак І.М. Діагностична і лікувальна ендоскопія травневого каналу. – Львів: Видавництво Мс., 2003. – 208 с.
11. Клиническая хирургия /Под ред. Ю.М.Панцырева. – М.: Медицина, 1988. – 635с.
12. Лейшнер У. Практическое руководство по заболеваниям желчных путей. – М.: ГЭОТАР – МЕД, 2001. – 264с.
13. Мороз В.В., Лукач В.Н., Шифман Е.М. и др. Сепсис: Клинико-патофизиологические аспекты интенсивной терапии. – Петрозаводск: «Интел – Тек», 2004. – 291с.
14. Покровский А.В. Клиническая ангиология. – М.: Меркурий, 1979. – 368с.
15. Сепсис в начале 21 века. Классификация, клинико-диагностическая концепция и лечение. Патолого-анатомическая диагностика:

Практическое руководство. – М.: Издательство НЦССХ

им.А.Н.Бакулева РАМН, 2004. – 130с.

16. Современные клинические рекомендации по антимикробной терапии (под ред. Страгунского Л.С., Дехнича А.В.) – Выпуск 1. – Смоленск: МАКМАХ, 2004. – 384с.
17. Сучасне місцеве медикаментозне лікування опіків (Методичні рекомендації). Київ, 2001. – 32с.
18. Шалимов А.А., Грубник В.В., Ткаченко А.И. и др. Инфекционный контроль в хирургии. – Киев, 2001. – 182 с.
19. Шалимов А.А., Сухарев И.И. Хирургия вен. – К.: Здоров'я, 1984. – 256с.
20. Шалимов А.А., Шалимов С.А., Нечитайло М.Е., Доманский Б.В. Хирургия печени и желчевыводящих путей. – Київ: Здоров'я, 1993. – 511с.
21. Шалимов А.А., Саенко В.Ф., Шалимов С.А. Хирургия пищевода. – М.: Медицина, 1975. – 368с.
22. Шамарин П.И. Размышления клинициста о профессии врача. Издательство Саратовского университета, 1974. – 253с.
23. Шпитальна хірургія /За ред. Л.Я.Ковальчука, Ю.П.Спіженка, В.Ф. Саєнка та ін. – Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. – 590с.